

Návrh zmeny Operačného programu Kvalita životného prostredia (na verziu 12)

Zdôvodnenie

Ministerstvo životného prostredia SR („MŽP SR“), ako riadiaci orgán („RO“) pre Operačný program Kvalita životného prostredia („OP KŽP“ alebo „operačný program“) navrhuje a predkladá členom Monitorovacieho výboru pre OP KŽP („monitorovací výbor“) na schválenie zmenu operačného programu. Navrhovaná zmena OP KŽP (verzia 12) predstavuje svojím charakterom zmenu tých prvkov operačného programu, ktoré podliehajú schváleniu Európskou komisiou („EK“). **Ide najmä o presun zostatku disponibilných zdrojov OP KŽP do tých oblastí intervencie, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca obdobia realizácie OP KŽP, t. j. do konca roka 2023.**

Cieľ a zameranie návrhu zmeny OP KŽP

Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP na verziu 12 je **zabezpečiť vyčerpanie zdrojov OP KŽP v súlade s pravidlom N + 3, t. j. do konca roka 2023, a predísť tak strate finančných prostriedkov (tzv. dekomitmentu).**

Za účelom zhodnotenia rizika straty finančných prostriedkov bola vykonaná interná analýza absorpčnej kapacity OP KŽP, ktorá vychádzala z aktuálneho stavu fyzickej a najmä finančnej implementácie operačného programu. V rámci analýzy boli vzaté do úvahy alokácie vyhlásených výziev a vo vzťahu k dopytu žiadateľov, suma žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „žiadostí o NFP“ alebo „ŽoNFP“) v konaní, zazmluvnená suma zdrojov EÚ (resp. schválená suma zdrojov EÚ v prípade schválených žiadostí o NFP, kde ešte nedošlo k ich zazmluvneniu), alokácie plánovaných výziev v harmonograme na rok 2021, absorpčná kapacita jednotlivých výziev na základe doterajšieho záujmu žiadateľov, ako aj plány predkladania a implementácie žiadostí o NFP rezortnými organizáciami MŽP SR v rámci OP KŽP.

V nadväznosti na vyššie zmienenú analýzu bol navrhnutý presun zostatkov disponibilných zdrojov slabšie čerpaných oblastí OP KŽP do tých oblastí podpory, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie. Zostatok disponibilných zdrojov vznikol vzhľadom na to, že záujem žiadateľov v prípade niektorých dopytovo orientovaných výziev nepokrýva ich alokáciu, ako aj z dôvodu úspor zdrojov po ukončení verejných obstarávaní schválených projektov, prípadne aj mimoriadneho ukončenia projektov (vrátane odstúpenia od podpisu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku).

Prioritné osi 1 a 2

Riadiaci orgán pre OP KŽP navrhuje **presunúť tento zostatok disponibilných zdrojov OP KŽP do oblastí podpory v rámci prioritnej osi 1, zameraných na vodné hospodárstvo – verejné kanalizácie, ČOV a zásobovanie pitnou vodou a odpadové hospodárstvo – nakladanie s komunálnym odpadom, najmä zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov**, v ktorých Slovenskej republike (najmä mestám a obciam, resp. vodárenským spoločnostiam) vyplývajú finančne náročné záväzky a povinnosti z príslušných právnych predpisov EÚ.

Disponibilné zdroje OP KŽP absentujú na zabezpečenie plnenia záväzkov SR vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ. Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd najmä v prípade aglomerácií nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov naďalej pretrváva a preto je potrebné do danej oblasti presunúť finančné zdroje doposiaľ nevyužitú v rámci iných oblastí intervencie. V oblasti vodného hospodárstva je popri riešení problematiky čistenia odpadových vôd zároveň potrebné aj v súlade s cieľmi Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu a jej prepracovaného znenia **podporovať zabezpečenie bezpečnej pitnej vody pre obyvateľov**, na ktoré boli zdroje v rámci OP KŽP takmer vyčerpané.

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú mestá a obce povinné od začiatku roka 2021 zabezpečiť triedenie a zber kuchynského odpadu z domácností. Cieľom tejto právnej úpravy je znížiť množstvo biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, ktorý je zneškodňovaný skládkovaním a zvýšiť tak mieru jeho zhodnocovania a recyklácie. Zavedie uvedenej povinnosti tak prispeje k plneniu cieľov vyplývajúcich zo smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení (ďalej len „smernica o skládkach odpadov“) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení (ďalej len „rámcová smernica o odpade“). Zavedenie triedenia a zberu kuchynského odpadu z domácností a jeho následné zhodnotenie a recyklácia so sebou prináša značné finančné nároky na samosprávy, ktoré v súčasnosti musia čeliť zvyšujúcim sa výdavkom aj v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. MŽP SR ako RO pre OP KŽP preto navrhuje presun finančných prostriedkov v rámci oblastí intervencií vzťahujúcich sa k nakladaniu s odpadom tak, aby bolo možné navýšiť alokáciu na oblasť nakladania s komunálnym odpadom, a teda alokáciu výziev zameraných na podporu miest a obcí v oblasti zefektívňovania triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov.

Preto sa v OP KŽP vykonávajú zmeny vo finančných tabuľkách rozdelenia zdrojov na jednotlivé oblasti intervencie, ako aj zmeny cieľových hodnôt ukazovateľov súvisiacich s presunmi zdrojov medzi oblasťami intervencie. Dochádza aj k zmene finančného plánu OP KŽP v dôsledku presunu časti zdrojov z prioritnej osi 1 do prioritnej osi 2.

Zmeny sa vykonávajú aj v textovej časti OP KŽP, kde dochádza k rozšíreniu rozsahu podpory aktivít v oblasti ochrany prírody a biodiverzity v rámci prioritnej osi 1, ako aj aktivity zameranej na využitie obnoviteľných zdrojov energie v rámci prioritnej osi 4. K zmenám, avšak nie zásadného charakteru, ale iba malého rozsahu, patrí aj doplnenie niektorých typov prijímateľov.

Predmetný návrh zmeny OP KŽP (verzia 12) je vypracovaný v súlade s článkom 30 ods. 1 a čl. 96 odsek 10 všeobecného nariadenia.

Všetky zmeny sú pre úplnosť a prehľadnosť vyznačené formou sledovania zmien v navrhovanom dokumente OP KŽP aktualizovanom na verziu 12, ktorý tvorí prílohu tohto materiálu.

Východiská a zdôvodnenie návrhu zmeny prioritnej osi 1 a 2 OP KŽP

Podrobnejšie informácie a zdôvodnenia, z ktorých vyplývajú zmeny týkajúce sa prioritných osí 1 a 2, ako aj finančných náležitostí OP KŽP sú uvedené nižšie.

▪ Presun disponibilných zdrojov OP KŽP do oblastí podpory v rámci PO 1, kde existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca r. 2023

Navrhovaná zmena OP KŽP sa týka predovšetkým presunu zdrojov z viacerých oblastí intervencie popísaných nižšie v celkovej výške **102 177 000 € do oblastí intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020) a oblastí intervencie zameranej na čistenie odpadových vôd (022)**. Konkrétne budú finančné prostriedky v rámci PO 1 presunuté do ŠC 1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ (ďalej len ŠC 1.2.1) v rámci oblasti intervencie 022 (Čistenie odpadových vôd) a do ŠC 1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odobratej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi (ďalej len ŠC 1.2.2) v rámci oblasti intervencie 020 (Dodávky vody na ľudskú spotrebu (získavanie, čistenie, infraštruktúra na uskladňovanie a distribúciu).

Dôvodom presunu je potreba zabezpečiť ďalšie prostriedky **na plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a zakotvených v Zmluve o pristúpení k EÚ**. Zároveň SR čelí tzv. infringementu kvôli nesplneniu požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Presun zdrojov sa navrhuje tiež z dôvodu, že **v oblasti vodného hospodárstva existuje vysoká absorpčná kapacita** tvorená už pripravenými projektmi, čo vytvára predpoklad úspešného a účelného vyčerpania týchto zdrojov v súlade s pravidlom N + 3.

ŠC 1.2.1 v rámci **oblastí intervencie 022** (Čistenie odpadových vôd) sa vzťahuje k aktivitám, ktoré sa zameriavajú na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO ekvivalentných obyvateľov (ďalej len „EO“) (v zmysle záväzkov SR voči EÚ) a v aglomeráciách do 2 000 EO (aglomerácie, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový).

Uvedené aktivity sú podporované za účelom zníženia znečistenia povrchových a podzemných vôd, čím výrazne prispievajú k dosiahnutiu dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000 stanovujúcej rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v platnom znení (Rámcová smernice o vode - ďalej len „RSV“).

Za účelom podpory infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO bola v rámci OP KŽP v roku 2015 vyhlásená výzva s kódom OPKŽP-PO1-SC121/122-2015 (ďalej len „1. výzva“) s alokáciou 400 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola uzavretá vo februári roku 2016. V rámci 1. výzvy bolo zazmluvnených 41 projektov v celkovej výške žiadaných finančných prostriedkov 398,58 mil. € (zdroj EÚ). Dopyt po realizácii projektov bol natoľko vysoký, že zdroje pre oblasť čistenia a odkanalizovania ani po navýšení alokácie nepostačovali na jeho pokrytie a absorpčná kapacita tejto výzvy sa odzrkadlila aj v zásobníku projektov, do ktorého boli zaradené žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“), neschválené z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov určených na 1. výzvu. V súčasnosti

riadiaci orgán pre OP KŽP pristúpil k využitiu tohto zásobníka projektov a prebieha zazmluvňovanie schválených projektov zo zásobníka. RO pre OP KŽP zároveň eviduje indikatívny zoznam pripravených projektov pre oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ, ktoré doposiaľ nie sú v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Indikatívna požadovaná suma celkových výdavkov týchto projektov je 159 mil. €. Navýšenú alokáciu 70 mil. € za zdroj EÚ, plánuje riadiaci orgán pre OP KŽP použiť na vyhlásenie novej výzvy na aktivity budovania verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ. Keďže je zrejmé, že absorpčná kapacita a záujem žiadateľov o výstavbu verejných kanalizácií naďalej pretrváva v podobe už pripravených projektov, existuje predpoklad úspešného a účelného vyčerpania týchto zdrojov.

Na základe vyzvania, vyhláseného na konci roka 2015, bol taktiež schválený a zazmluvnený fázovaný veľký projekt ČOV – Sever v celkovej výške cca 47 mil. € (zdroj EÚ).

K oblasti intervencie 022 sa taktiež vzťahuje výzva s kódom OPKZP-PO1-SC121-2018-43 (ďalej len „43. výzva“) zameraná na výstavbu stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do CHVO s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd, ktorá bola vyhlásená v roku 2018. Pôvodná alokácia výzvy bola navýšená na aktuálnu výšku 40,2 mil. € (Zdroj EÚ), a to z dôvodu zmeny legislatívy, ktorou sa posilnil dôraz na ochranu oblastí s veľkokapacitnými zdrojmi podzemných vôd. V rámci 43. výzvy boli schválené ŽoNFP v celkovej výške 18,7 mil. € (zdroj EÚ), pričom suma žiadostí v konaní predstavuje výšku 19,04 € (zdroj EÚ).

Keďže na podporu infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ už nie sú disponibilné zdroje, navrhuje sa **zvýšenie alokácie na oblasť intervencie 022 – Čistenie odpadových vôd o 70 000 000 €, t. j. z pôvodných 483 755 945 € na 553 755 945 €**. Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd naďalej pretrváva, preto je potrebné pre danú oblasť zabezpečiť dostatok finančných zdrojov.

K vyššie uvedenému zvýšeniu alokácie na oblasť intervencie 022 dochádza presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých, zdrojov z iných oblastí intervencie v rámci prioritnej osi 1, konkrétne z

- **oblasti intervencie 019 (Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom) v sume 26 725 280 €,**
- **oblasti intervencie 083 (Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia) v sume 21 535 753 €,**
- **ako aj z prioritnej osi 2, oblasti intervencie 087 (Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof) v sume 21 738 967 €.**

Presuny s vyššie uvedených oblastí intervencie sú podrobnejšie charakterizované v texte nižšie.

Navrhovaným presunom finančných prostriedkov je dotknutá **cieľová hodnota ukazovateľa vzťahujúceho sa k oblasti intervencie 022, a to CO19 – Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd, ktorá sa zvyšuje z pôvodných 242 800 EO na novú cieľovú hodnotu 285 231 EO (t. j. o 42 431 EO)**. Spôsob výpočtu zvýšenia cieľovej hodnoty ukazovateľa je uvedený v prílohe č. 1.

Ďalšou oblasťou, v rámci ktorej sa navrhuje navýšenie zdrojov, je **oblasť intervencie 020 - Dodávky vody na ľudskú spotrebu**. Dôvodom tohto presunu je potreba zabezpečiť ďalšie zdroje v rámci ŠC 1.2.2 na aktivity zamerané na zabezpečenie bezpečnej pitnej vody prostredníctvom intenzifikácie a modernizácie existujúcich úpravni povrchových vôd pre veľkokapacitné zdroje so zameraním na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou a v menšej miere na výstavbu verejných vodovodov v prípade súbežného budovania verejnej kanalizácie.

V rámci 1. výzvy, v ktorej okrem hlavných aktivít viažucich sa k oblasti intervencie 022 boli doplnkovo podporované aj aktivity v oblasti intervencie 020, boli zazmluvnené dva projekty v celkovej výške 4,4 mil. € (zdroj EÚ), ktoré zahŕňali aj výstavbu verejných vodovodov súbežne s výstavbou verejnej kanalizácie v aglomeráciách nad 2 000 EO, na ktoré sa vzťahujú SR voči EÚ. Kľúčovou výzvou z pohľadu finančnej implementácie oblasti intervencie 020 je výzva zameraná na intenzifikáciu a modernizáciu existujúcich úpravni povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody s kódom OPKZP-PO1-SC122-2018-47 (ďalej len „47. výzva“) s celkovou alokáciou 25,37 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola vyhlásená v roku 2018. V rámci 47. výzvy došlo k zazmluvneniu dvoch projektov v sume takmer 24 mil. € (zdroj EÚ), ktoré sú vo fáze implementácie. Voľná alokácia 47. výzvy predstavuje 1,4 mil. € (zdroj EÚ), čo nepostačuje na realizáciu ďalších projektov. Preto RO pre OP KŽP plánuje navýšenie alokácie na oblasť intervencie 020 v sume cca 32 mil. € (zdroj EÚ) použiť na navýšenie alokácie výzvy č. 47 zameranej na intenzifikáciu a modernizáciu existujúcich úpravni povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody. RO pre OP KŽP eviduje indikatívny zoznam pripravených projektov na modernizáciu a/alebo intenzifikáciu úpravni povrchových vôd, čo vytvára predpoklad pre úspešné vyčerpanie týchto zdrojov.

Zdroje alokované vo výzvach na oblasť zabezpečenia zásobovania obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou sú takmer všetky zazmluvnené, takže na ďalšiu podporu tejto oblasti je potrebné ich navýšenie.

Preto sa navrhuje sa **zvýšenie alokácie na oblasť intervencie 020 – Dodávky vody na ľudskú spotrebu o 32 177 000 €, t. j. z pôvodných 29 017 447 € na 61 194 447 €.**

K uvedenému zvýšeniu alokácie na oblasť intervencie 020 dochádza presunom disponibilných voľných, t. j. nevyužitých, zdrojov z iných oblastí intervencie v rámci prioritnej osi 1, konkrétne z

- **oblasti intervencie 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) v sume 2 102 165 €,**
- **oblasti intervencie 085 (Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry) v sume 14 496 460 €,**
- **ako aj z prioritnej osi 2, oblasti intervencie 087 (Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof) v sume 15 578 375 €.**

Navrhovaným presunom finančných prostriedkov je dotknutá cieľová hodnota ukazovateľa vzťahujúceho sa k oblasti intervencie 020, a to *CO18 – Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody*, ktorá sa zvyšuje z pôvodných 86 079 obyvateľov na novú cieľovú hodnotu 179 987 obyvateľov (t. j. o 93 908 obyvateľov). Spôsob výpočtu zvýšenia cieľovej hodnoty ukazovateľa je uvedený v prílohe č. 1.

Navrhovaná zmena OP KŽP v oblasti odpadového hospodárstva sa týka presunu zdrojov v rámci ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov (ďalej len „ŠC 1.1.1“) alokovaných z **oblasti intervencie 019 – Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom** do oblasti intervencie **017 – Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu)** na aktivity zamerané na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. Časť zdrojov z oblasti intervencie 019 sa navrhuje presunúť aj do vyššie uvedenej oblasti intervencie 022 (Čistenie odpadových vôd).

Okrem navýšenia finančných prostriedkov na zabezpečenie plnenia povinností miest a obcí v oblasti triedenia a zhodnocovania kuchynského odpadu z domácností je dôvodom presunu riziko nevyčerpania finančných prostriedkov alokovaných v oblasti intervencie 019, osobitne vo výzve s kódom OPKZP-PO1-SC111-2016-15 (ďalej len „15. výzva“) zameranej na prípravu na opätovné použitie a recykláciu nebezpečných odpadov.

15. výzva bola vyhlásená dňa 31. októbra 2016 s alokáciou zo zdrojov EÚ vo výške 40 mil. € (Zdroj EÚ). K 1. 3. 2021 bolo v rámci 15. výzvy predložených 11 žiadostí o NFP. Dve žiadosti vo výške 2,5 mil. € (Zdroj EÚ) boli zazmluvnené, jedna žiadosť vo výške žiadaného príspevku približne 0,705 mil. € (Zdroj EÚ) je v konaní. RO pre OP KŽP nedisponuje v súčasnosti informáciami, že by v najbližšom období mohli byť predložené žiadosti zamerané na recykláciu, resp. prípravu na opätovné použitie nebezpečných odpadov, ktoré by vyčerpali aktuálnu voľnú alokáciu, ktorá predstavuje sumu viac ako 36 mil. € (zdroj EÚ). Vzhľadom na blížiaci sa koniec programového obdobia, časovo náročný proces prípravy projektu súvisiaci s technologickou náročnosťou budovania zariadenia na recykláciu, resp. prípravu nebezpečných odpadov na opätovné použitie, ako aj časovú náročnosť procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie zámerov zameraných na nakladanie s nebezpečným odpadom, existuje reálne riziko nevyčerpania finančných prostriedkov alokovaných vo výzve č. 15, v oblasti intervencie 019. RO pre OP KŽP preto navrhuje presunúť časť finančných prostriedkov alokovaných vo výzve č. 15, v oblasti intervencie 019 vo výške 32 mil. € (zdroj EÚ). Alokácia 15. výzvy po presune finančných prostriedkov bude 8 mil. € (zdroj EÚ), z ktorých ešte viac než polovica, t. j. 4,8 mil. € (zdroj EÚ) predstavuje ešte stále voľnú alokáciu, na ktorú neboli predložené žiadosti o NFP. Tieto finančné prostriedky budú stále k dispozícii v rámci 15. výzvy pre projekty zamerané na recykláciu resp. prípravu nebezpečných odpadov na opätovné použitie.

Zo sumy 32 mil. € (zdroj EÚ) navrhuje RO pre OP KŽP presunúť finančné prostriedky vo výške 26 725 280 € (zdroj EÚ) do oblasti intervencie 022 . Zostávajúce finančné prostriedky na oblasť intervencie 019 vo výške 5 274 720 € (zdroj EÚ) z výzvy č. 15, ako aj nepokryté výzvami - vo výške 22 725 280 € (zdroj EÚ) navrhuje RO pre OP KŽP presunúť do oblasti intervencie 017. **Alokácia na oblasť intervencie 017 - Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu) sa tým zvýši celkovo o 28 000 000 € a to z pôvodných 248 041 300 € (zdroj EÚ) na 276 041 300 €. Alokácia na oblasť intervencie 019 - Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom sa navrhovaným presunom zníži celkovo o 54 725 280 € a to z pôvodných 138 557 566 € (zdroj EÚ) na 83 832 286 € (zdroj EÚ).**

Uvedeným presunom zdrojov do oblasti intervencie 017 sa zabezpečia finančné prostriedky na navýšenie alokácie výziev zameraných na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vrátane triedeného zberu a zhodnocovania kuchynského odpadu z domácností. Ide o nasledujúce výzvy:

- výzvu s kódom OPKZP-PO1-SC111-2017-32 (ďalej len „32. výzva“) s alokáciou 37 mil. € (zdroj EÚ) zameranú na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov v najmenej rozvinutých okresoch. V rámci 32. výzvy boli schválené ŽoNFP vo výške viac ako 17 mil. € (zdroj EÚ) a v konaní sú ŽoNFP vo výške viac ako 24 mil. € (zdroj EÚ);
- výzvu s kódom OPKZP-PO1-SC111-2017-33 (ďalej len „33. výzva“) s alokáciou vo výške 32 mil. € (zdroj EÚ) so zameraním na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov, zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v okresoch, ktoré nepatria medzi najmenej rozvinuté okresy;
- výzvu s kódom OPKZP-PO1-SC111-2019-56 (ďalej len „56. výzva“) s alokáciou 8 mil. € (zdroj EÚ) zameranú na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov. V rámci tejto výzvy boli schválené ŽoNFP vo výške viac ako 4,8 mil. € (zdroj EÚ) a v konaní sú žiadosti vo výške viac ako 30 mil. € (zdroj EÚ).

32., 33. a 56. výzva sú zamerané na podporu miest, obcí a právnických osôb v ich 100 % vlastníctve, ktorým pomoc zo zdrojov EÚ prostredníctvom OP KŽP výraznou mierou prispieva k plneniu ich povinností vyplývajúcich zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide predovšetkým o zavedenie triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností a zabezpečenie zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov. Podpora triedeného zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prispieva k znižovaniu množstva skládkovaných komunálnych odpadov a k zvyšovaniu miery recyklácie komunálnych odpadov, čo sú hlavné ciele vyplývajúce z rámcovej smernice o odpade a smernice o skládkach odpadov.

Suma 28 mil. €, o ktorú sa navýši alokácia na oblasť intervencie 017, bude spolu s disponibilnou (t. j. zatiaľ nepokrytou výzvami) sumou 8 416 871 € použitá na zvýšenie alokácií výziev č. 32, 33 a 56 v celkovej sume 26, 4 mil. € a zároveň na výzvu zameranú na podporu triedeného zberu komunálnych odpadov s indikatívnou alokáciou 10 mil. €, ktorej vyhlásenie je plánované v súlade s harmonogramom výziev OP KŽP na rok 2021.

V súvislosti s presunom finančných prostriedkov zo ŠC 1.1.1 z oblasti intervencie 019 RO pre OP KŽP nenavrhuje zníženie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov. Cieľové hodnoty ukazovateľov v rámci ŠC 1.1.1 budú realizáciou zazmluvnených projektov dosiahnuté pre ukazovatele O0002 – *Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov* a O0003 – *Zvýšená kapacita pre zhodnocovanie odpadov*. Pri ukazovateli CO17 - *Zvýšená kapacita recyklácie odpadu* v súčasnosti cieľová hodnota nie je dosiahnutá, presun finančných prostriedkov z oblasti intervencie 019 do 017 však nebude mať negatívny dopad na jej postupné plnenie, nakoľko sa finančné prostriedky presúvajú aj na podporu projektov budovania kompostární, ktorých zazmluvnenie a realizácia prispievajú k plneniu.

Na základe pripomienky Európskej komisie uvedenej v akceptačnom liste k výročnej správe o vykonávaní 2019 (č. Ares(2020)6631756 zo dňa 12. 11. 2020) navrhuje RO pre OP KŽP **navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov**. Cieľová hodnota ukazovateľa uvedená v OP KŽP predstavuje hodnotu 21 579 t/rok. Zazmluvnená hodnota ukazovateľa je vo výške 67 725 t/rok, čo predstavuje prekročenie pôvodne stanovenej cieľovej hodnoty ukazovateľa o 46 146 t/rok. Prekročenie cieľovej hodnoty je

spôsobené zmenou legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva a to konkrétne zavedením princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Rozšírená zodpovednosť výrobcov bola do praxe aplikovaná zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) a to až po schválení OP KŽP Európskou komisiou v roku 2014. Aplikácia uvedeného princípu neumožňuje podporovať z OP KŽP projekty zamerané na triedenie tých zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov. Ide o zložky komunálneho odpadu - papier, plasty, sklo a kovové obaly. Pri stanovení cieľovej hodnoty ukazovateľa RO vychádzal z investičnej náročnosti projektov realizovaných v programovom období 2007 – 2013, ktoré boli zamerané na triedený zber uvedených zložiek komunálnych odpadov (t. j. zložiek komunálnych odpadov papier, plasty, sklo a kovové obaly). Prostredníctvom OP KŽP, po nadobudnutí účinnosti zákona o odpadoch, môžu byť podporené iba tie projekty, ktoré zefektívňujú systém triedenia tých zložiek komunálnych odpadov, na ktoré sa nevzťahuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Ide napríklad o biologicky rozložiteľné komunálne odpady, drobný stavebný odpad, veľkoobjemové odpady, jedlé oleje a tuky, textil atď. Zameranie projektov na triedenie uvedených zložiek s vyššou hmotnosťou má za následok niekoľkonásobné prekročenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov.

Preto RO pre OP KŽP navrhuje zvýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov z pôvodných 21 579 t/rok na novú cieľovú hodnotu 82 524 t/rok (t. j. o 60 945 t/rok). Výpočet zvýšenia cieľovej hodnoty ukazovateľa je uvedený v prílohe č. 1.

- **Špecifikácia oblastí intervencie v rámci PO 1, v ktorých prípade dochádza k presunu zostatkových zdrojov do oblastí intervencie 022 a 020 – na podporu verejných kanalizácií, ČOV a zásobovanie obyvateľstva bezpečnou pitnou vodou v oblasti vodného hospodárstva kde existuje potenciál na ich vyčerpanie do konca r. 2023**

V rámci ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd (ďalej len „ŠC 1.2.3“), ku ktorému sa vzťahuje *oblasť intervencie 021 – Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody (vrátane manažmentu povodia, dodávok vody, osobitných opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy, diaľkových a spotrebiteľských meracích zariadení, systémov spoplatňovania a znižovania únikov)* sa navrhuje presun zdrojov vo výške **2 102 165 €** (zdroj EÚ) do oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020).

Oblasť intervencie 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) sa v rámci OP KŽP vzťahuje predovšetkým k aktivitám v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete. Požiadavky na monitorovanie vôd vyplývajú z čl. 8 RSV. Monitorovanie vôd v SR prebieha v súlade s platným Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 – 2021 (ďalej len „RPMV SR“). Súčasťou RPMV SR je aj rozdelenie kompetencií na jednotlivé aktivity monitorovania medzi subjektmi, ktoré sa na monitorovaní podieľajú, pričom v súlade s vodným zákonom ide o rezortné organizácie MŽP SR.

Na aktivity v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete, bola v roku 2015 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2015-8 a výzva s kódom OPKZP-PO1-SC123-2015-9 zameraná na optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd a alokáciou spolu vo výške 62,9 mil. € (zdroj EÚ). Obe výzvy sú už uzavreté a zdroje v projektoch zazmluvnené v celkovej výške 59,9 mil. € (zdroj

EÚ). V roku 2019 bola vyhlásená ešte jedna výzva s kódom OPKŽP-PO1-SC123-2019-52 zameraná na optimalizovanie informačných nástrojov v oblasti vôd s alokáciou 4,9 mil. € (zdroj EÚ), v rámci ktorej bol predložený jeden projekt, ktorý bol však mimoriadne ukončený.

V súlade s RPMV SR na obdobie rokov 2021 – 2021 je v rámci monitorovania povrchových vôd potrebné vykonávať kontrolné monitorovanie funkčnosti nápravných opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a to ichtyologickými prieskumami. Podľa RPMV SR vyhodnotenie vykonaného ichtyologického prieskumu efektívnosti spriechodnenia migračných bariér je súčasťou monitorovania kvality povrchových vôd. Táto oblasť zatiaľ nie je pokrytá výzvou, preto je na ňu v rámci monitorovania a hodnotenia vôd v harmonograme výziev na predkladanie žiadostí o NFP na rok 2021 z OP KŽP plánovaná výzva s celkovou alokáciou 3 mil. € (zdroj EÚ).

V nadväznosti na zníženie tejto alokácie v oblasti intervencie 021 vo výške 2 102 165 € (zdroj EÚ) a z dôvodu, že potreba financovania podpory skvalitnenia monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd zo strany potenciálnych žiadateľov už nie je, RO pre OP KŽP **navrhuje zníženie cieľovej hodnoty ukazovateľa O0006 – Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd v roku 2023 z pôvodnej hodnoty 2 295 o 792 (objektov), t. j. na novú cieľovú hodnotu 1 503 (objektov).** Pôvodne plánovaná hodnota ukazovateľa vychádzala z predpokladu, že dôjde k obnove alebo dobudovaniu objektov v rámci takmer celej monitorovacej siete podzemných a povrchových vôd SR. Avšak rekonštrukcia a budovanie objektov monitorovacích sietí podzemných a povrchových vôd bolo financované aj zo zdrojov Operačného programu Životné prostredie (spolu bolo podporených cca 480 monitorovacích objektov). Tie objekty, ktoré boli podporené a sú v súčasnosti období udržateľnosti projektu, sa o podporu nemôžu uchádzať. Potreba podpory týchto monitorovacích objektov sa preto už v súčasnosti vyčerpala a nepredpokladá sa predloženie žiadnej ďalšej žiadosti o NFP.

Súčasťou ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd je aj aktivita zameraná na realizáciu **opatrení zameraných na zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch, ktorá sa vzťahuje k oblasti intervencie 085 – Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry.** Za účelom podpory tejto aktivity bola v roku 2017 vyhlásená výzva s kódom OPKŽP-PO1-SC123-2017-17 (ďalej len „17. výzva“) s alokáciou 21 mil. € (zdroj EÚ), ktorá bola neskôr z dôvodu nižšieho dopytu zo strany žiadateľov znížená o 5 mil. na 16 mil. € (zdroj EÚ). K 1. 3. 2021 bolo v rámci tejto výzvy predložených 24 žiadostí o NFP. Z uvedeného počtu bolo zastavené konanie v prípade 7 žiadostí o NFP a 2 žiadosti o NFP v celkovej výške 0,8 mil. € (zdroj EÚ) sú v konaní o žiadosti. Doteraz 13 schválených projektov už bolo zazmluvnených v celkovej výške 5 134 423,03 € (zdroj EÚ). Príslušný ukazovateľ vzťahujúci sa k tejto oblasti je O0008 – *Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch*, ktorý dosiahol k 1. 3. 2021 hodnotu 17.

Oprávnenými prijímateľmi v rámci tejto výzvy sú štátne organizácie vykonávajúce správu vodných tokov a vodných stavieb, čo je vo väčšine prípadov Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (ďalej len „SVP“). Záujem zo strany ostatných žiadateľov nebol zaznamenaný. Pri viacerých existujúcich migračných bariérach ide navyše o komplikované majetkovo-právne vzťahy nevysporiadané v minulosti a bariéry nachádzajúce sa vo vlastníctve súkromného sektora, čo taktiež ovplyvňuje záujem žiadateľov predkladať projekty.

V čase prípravy OP KŽP sa vychádzalo z predpokladu, že budú odstraňované menšie bariéry, takže vzhľadom na ich nižšiu finančnú náročnosť ich odstránenia bol cieľový počet odstránených bariér vypočítaný matematicky na 345. Avšak až v období po schválení OP KŽP sa problematike

zabezpečenia kontinuity vodných tokov začala venovať väčšia metodická pozornosť (v roku 2015 MŽP SR schválilo metodické usmernenie „Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných útvarov“), pričom až neskôr sa problematika zabezpečenia kontinuity vodných tokov začala riešiť komplexnejšie, t. j. nielen z technického hľadiska, ale aj s pohľadu podpory biodiverzity. V roku 2018 bola schválená vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov, z ktorých vyplynula potreba prehodnotiť prístup k riešeniu spriechodňovania bariér. V rámci následného prehodnotenia identifikovaných bariér boli stanovené priority pre ich spriechodňovanie a v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR vypracovaný zoznam prioritných bariér. Tie boli zadefinované najmä z hľadiska ich významnosti z pohľadu záujmov ochrany prírody, prioritných druhov a ich stanovišť predovšetkým v rámci sústavy Natura 2000. Medzi tieto bariéry sa teda dostalo viacero takých, s ktorými sa najmä vzhľadom na ich vysokú finančnú a technickú náročnosť v minulosti nepočítalo. Ide najmä o bariéry nachádzajúce sa na dolných úsekoch vodných tokoch, na ktorých sa nachádzajú väčšie vodné stavby (napr. hrádze vodných nádrží). Za účelom priechodnosti takýchto bariér by bolo potrebné budovanie komplikovaných a finančne náročných rybovodov. Keďže prioritné lokality boli zadefinované najmä na dolných úsekoch väčších tokov, všetky tieto lokality sa tým vzťahujú najmä na vodohospodársky významné toky, ktoré sú v správe SVP. Keďže tento subjekt s realizáciou takýchto náročných projektov nepočítal, nie je vzhľadom na náročnosť ich prípravy (spojenú s náročnosťou prípravy projektovej dokumentácie a najmä s problémom vysporiadania vlastníckych vzťahov na území, kde by mal byť rybovod realizovaný) realizácia týchto projektov v rámci tohto programového obdobia možná.

RO, ako jedno z opatrení prijaté za účelom zlepšenia implementácie OP KŽP, zaviedol povinnosť voči rezortným organizáciám predkladať na mesačnej báze informáciu o aktuálnom stave a pláne prípravy žiadostí o NFP a implementácie projektov. Na základe tejto skutočnosti vo februári 2021 SVP zaslalo RO záväznú informáciu o pláne prípravy a predloženia žiadostí o NFP z OP KŽP, v ktorej uvádza, že v rámci 17. výzvy plánuje predloženie nových ŽoNFP vo výške len 0,185 mil. € (zdroj EÚ).

Aktuálny zostatok v oblasti intervencie 085 v rámci špecifického cieľa 1.2.3 je 6 269 504 €.

Vzhľadom na uvedený stav 17. výzvy sa zároveň navrhuje zníženie alokácie tejto výzvy o 8 886 259 € (zdroj EÚ). Spolu to predstavuje 15 155 763 € (zdroj EÚ). Časť tejto sumy vo výške 659 303 € (zdroj EÚ) bude na základe záväzného plánu prípravy ŽoNFP Štátnej ochrany prírody SR využitá v ŠC 1.3.1, ktorý sa vzťahuje k rovnakej oblasti intervencie – 085, a to na podporu biodiverzity, vrátane akčných plánov odstraňovania inváznych druhov. Zostatok zdrojov v sume 14 496 460 € sa navrhuje presunúť na posilnenie aktivít v oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (020).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa zároveň navrhuje znížiť aj pôvodnú hodnotu príslušného ukazovateľa „**00008 – Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch**“ z hodnoty 345 na hodnotu 21, ktorá bude naplnená už predloženými, ako aj plánovanými ŽoNFP. Aj vzhľadom na vzniknuté problémy v implementácii tejto oblasti v rámci OP KŽP bola zabezpečeniu jej podpory venovaná zvýšená pozornosť v rámci komponentu 5 „Adaptácia na zmenu klímy“ Plánu obnovy a odolnosti SR, kde sa v rámci „reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine“ umožní revitalizácia vodných tokov, vytvorenie priestoru pre ich ekologický manažment, obnova priestoru pre rieky a progresívna protipovodňová ochrana zohľadňujúca ochranu prírody a zadržiavanie vody v krajine.

Rovnako sa s podporou opatrení na revitalizáciu vodných tokov, vrátane zabezpečenia ich kontinuity a konektivity, počíta aj budúcom programovom období 2021 – 2027 v rámci Operačného programu Slovensko, cieľa 2 „Zelená, nízkouhlíková Európa“. S cieľom predísť opakovaniu nedostatkov zo súčasného programového obdobia a zabezpečiť náležitý rozsah podpory týchto opatrení v budúcom programovom období je v ďalšom plánovacom cykle implementácie rámcovej smernice o vode koordinácia prípravy projektov na zabezpečenie kontinuity a konektivity vodných tokov realizovaná zainteresovaním všetkých dotknutých subjektov (SVP, š. p., Štátnej ochrany prírody SR, Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Slovenského rybárskeho zväzu, mimovládnych organizácií a vecne príslušných sekcií MŽP SR) na participatívnej tvorbe novej vodnej politiky SR - **Koncepcie vodnej politiky SR do roku 2030, výhľadovo do roku 2050**, ktorá **revitalizáciu vodných tokov identifikovala ako jeden z prioritných problémov a nastavuje ciele a opatrenia pre jeho riešenie.**

V procese pripomienkovania verejnosťou sú aj **Plány manažmentu správneho územia Dunaja a Visly na roky 2022 - 2027 (Vodný plán Slovenska)**, v ktorých je **revitalizácia vodných tokov** tiež identifikovaná ako **významný vodohospodársky problém**, na základe ktorého sú navrhnuté opatrenia. Špecifická **expertná skupina pre revitalizáciu vodných tokov** má zastúpenie z radov expertov organizácií MŽP SR, ústredných orgánov štátnej správy, samosprávy, mimovládneho sektoru, vedecko - výskumnej a vzdelávacej obce, čo vytvára predpoklad reálneho navrhnutia takých opatrení aby boli akceptované všetkými dotknutými subjektmi a vytvorili podmienky aj pre úspešnú realizáciu jednotlivých projektov. V rámci MŽP SR bude príprava predmetných projektov **koordinovaná vo vzájomnej súčinnosti sekcie vôd a sekcie ochrany prírody a biodiverzity.**

V rámci ŠC 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality (ďalej len „ŠC 1.4.1“), ku ktorému sa vzťahuje oblasť intervencie **083 – Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia** sa navrhuje presun disponibilných zdrojov v celkovom objeme **21 535 753 €** (zdroj EÚ) do oblasti intervencie zameranej na čistenie odpadových vôd (022).

Dôvodom tohto presunu je riziko nevyčerpania finančných prostriedkov alokovaných v oblastiach intervencie 083 a 084, ktoré vyplynulo z analýzy absorpčnej kapacity ŠC 1.4.1, pričom boli zohľadnené plány predkladania a implementácie žiadostí o NFP rezortnými organizáciami MŽP SR, ako aj doterajší záujem žiadateľov o tento typ podporovaných aktivít v rámci aktuálne vyhlásených výziev.

Čo sa týka aktuálneho stavu implementácie ŠC 1.4.1 vo vzťahu k oblasti intervencie **083 (Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia)**, v rámci ktorého sú podporované **technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia**, bola v septembri 2019 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC141-55 (ďalej len „55. výzva“) zameraná na náhradu zastaraných spaľovacích zariadení v domácnostiach za nízkoemisné (s výnimkou OZE). V rámci 55. výzvy s alokáciou 30 mil. € (zdroj EÚ), ktorá je stále otvorená, nie je k 1. 3. 2021 v konaní ani jedna žiadosť o NFP.

Oprávnenými žiadateľmi v rámci 55. výzvy sú jednak subjekty ústrednej správy – organizácie štátnej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia a jednak subjekty územnej samosprávy – vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“). Riadiaci orgán pre OP KŽP predpokladá, že VÚC nepredložili žiadosti o NFP v rámci predmetnej výzvy najmä z dôvodu potreby spolufinancovania takéhoto projektu, ktorá pre ne najmä v situácii, keď prioritou je zabezpečiť financovanie opatrení na boj s pandémiou COVID-19 a jej dôsledkami, predstavuje neúmernú

finančnú a administratívnu záťaž. V rámci predmetnej výzvy však plánuje predložiť žiadosť Slovenská agentúra životného prostredia (ďalej len „SAŽP“), ako jedna z rezortných organizácií MŽP SR, v predpokladanom objeme 20 mil. € (zdroj EÚ).

Na problémy s absorpčnou kapacitou 55. výzvy má vplyv aj súčasná pandemická situácia spôsobená šírením ochorenia COVID-19, ktorá trvá už rok od jej vypuknutia. Opakované lock-downy, zatváranie prevádzok, spomalenie ekonomiky majú za následok zníženie príp. až stratu príjmov a vo výsledku celkový pokles životnej úrovne najmä stredno príjmových domácností, ktoré boli pre tento typ podpory považované za kľúčové. Riadiaci orgán pre OP KŽP sa v tejto situácii prikláňa k riešeniu podporiť menší počet (približne dve tretiny) domácností oproti pôvodne plánovanému počtu z pred pandemickej situácie a znížiť alokáciu výzvy na 20 mil. € (zdroj EÚ) z pôvodných 30 mil. € (zdroj EÚ), a to aj z dôvodu dôležitosti zachovania tohto opatrenia vzhľadom na pretrvávajúce dlhodobé problémy s kvalitou ovzdušia na Slovensku spôsobené prekračovaním limitných hodnôt pre tuhé časti PM v ovzduší. Voľná alokácia 55. výzvy navrhnutá na presun predstavuje sumu **10 mil. €** (zdroj EÚ).

Do oblasti intervencie 083 spadá aj podpora **aktivít na skvalitnenie monitorovania ovzdušia**. Na ich podporu bola v júli 2017 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC141-2017-25 (ďalej len „25. výzva“) zameraná na skvalitňovanie monitorovania ovzdušia. Predmetná výzva s alokáciou 37 mil. € (zdroj EÚ) je stále otvorená. Na základe vykonanej analýzy, v rámci ktorej bol zohľadnený záväzný plán Slovenského hydrometeorologického ústavu (ďalej len „SHMÚ“) ako rezortnej organizácie MŽP SR, v objeme 850 000 € (zdroj EÚ), boli identifikované voľné zdroje 25. výzvy v objeme **1 196 144 €** (Zdroj EÚ) a disponibilný zostatok nepokrytý výzvou v sume **9 367 344 €** (zdroj EÚ), ktorý vznikol z dôvodu neuzatvorenia zmluvy na projekt SHMÚ s názvom „Rozšírenie monitorovania kvality ovzdušia o doplnkové merania“ v sume viac ako 10 000 000 € (zdroj EÚ).

V rámci oblasti intervencie 083 sú podporované aj aktivity na **skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií, ako aj vypracovanie metodík**. Na ich podporu bola v decembri 2020 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO1-SC141-2020-65 (ďalej len „65. výzva“) zameraná na skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií, ako aj vypracovanie metodík na skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií. Predmetná výzva s alokáciou 2 mil. € (zdroj EÚ) je stále otvorená. Na základe vykonanej analýzy, v rámci ktorej bol zohľadnený záväzný plán SHMÚ ako rezortnej organizácie MŽP SR v objeme 850 000 € (zdroj EÚ), boli identifikované voľné zdroje 65. výzvy v objeme **1 150 000 €** (zdroj EÚ).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a tiež zostávajúci čas do ukončenia súčasného programového obdobia (2023) riadiaci orgán pre OP KŽP navrhuje presun disponibilných finančných prostriedkov ŠC 1.4.1 z oblasti intervencie 083 na posilnenie aktivít v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd, ktorých výkonnosť sa preukázala záujmom o predkladanie projektov zo strany žiadateľov, zazmluvnením projektov, ako aj dosiahnutým čerpaním.

Riadiaci orgán pre OP KŽP navrhuje znížiť alokáciu v oblasti **intervencie 083 – Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia z pôvodných 155 757 166 € na 134 221 413 €, t. j. o 21 535 753 €, a zvýšiť o túto sumu oblasť intervencie 022– Čistenie odpadových vôd.**

Navrhovaným presunom finančných prostriedkov je dotknutá **cieľová hodnota dvoch ukazovateľov vzťahujúcich sa k oblasti intervencie 083. Pôvodná hodnota ukazovateľa „00174 - Inštalovaný výkon nízkoemisných zariadení nahradzujúcich zastarané spaľovacie zariadenia na výrobu tepla“ sa znižuje zo 104 MW na novú cieľovú hodnotu 70 MW (t. j. o 34 MW). Zároveň dochádza k zníženiu hodnoty ukazovateľa**

„00016 – Počet aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových“ z pôvodnej hodnoty 3 moduly o 2 moduly, čiže nová cieľová hodnota je v počte 1 modul. Výpočet zníženia cieľovej hodnoty ukazovateľov je uvedený v prílohe č. 1.

Zároveň sa mení cieľová hodnota finančného ukazovateľa „F0002 – Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadosti o platby Európskej komisii“ PO 1 na hodnotu 1 898 661 553 €, čo predstavuje nárast o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 1 854 758 797 €.

V rámci ŠC 1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou) (ďalej len „ŠC 1.4.2), ku ktorému sa vzťahuje **oblasť intervencie 089 – Rekultivácia priemyselných plôch a kontaminovanej pôdy**, sa týka problematiky sanácie environmentálnych záťaží na lokalitách, pri ktorých bolo v zmysle zákona o environmentálnych záťažiach ukončené konanie o určení povinnej osoby okresným úradom v sídle kraja so záverom, že nebolo možné určiť povinnú osobu a vláda SR rozhodla o určení príslušného ministerstva, ktoré má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby. V oblasti environmentálnych záťaží sú momentálne vyhlásené 3 výzvy na predkladanie ŽoNFP, pričom ťažiskovou výzvou ŠC 1.4.2 je výzva č. 5 zameraná na sanáciu environmentálnych záťaží (OPKZP-PO1-SC142-2015-5) (ďalej len „výzva č. 5“) s celkovou alokáciou EÚ zdrojov 193 000 000 €.

Environmentálne záťaž, ako územia znečistené v dôsledku činnosti človeka, predstavujú závažné riziko pre ľudské zdravie, pôdu, horninové prostredie, podzemnú a povrchovú vodu. Takto znečistené územie predstavuje zdravotné riziko pre obyvateľov, ktorý môžu prísť do styku s nebezpečnými látkami (karcinogénnymi, alebo inak toxickými). V prípade znečistenia podzemných vôd dochádza k šíreniu toxických látok, ktoré môžu znečistiť vodné zdroje v rozsiahlom území. Z uvedených dôvodov je problematika znečistenia životného prostredia environmentálnymi záťažami veľmi citlivo vnímaná obyvateľmi, ktorí prostredníctvom médií vytvárajú spoločenský tlak na ich riešenie.

V prípade 5. výzvy sú k 1. 3. 2021 zazmluvnené projekty v sume cca 81,25 mil. € (zdroj EÚ) a v konaní o žiadosti sú žiadosti o NFP v celkovej sume cca 30 mil. € (zdroj EÚ). Zo záväznej informácie o pláne prípravy a predloženia žiadostí o NFP z OP KŽP, ktorú sekcia geológie a prírodných zdrojov pravidelne zasiela RO vyplýva, že v súčasnosti prebieha príprava ďalšie žiadosti o NFP v rámci alokácie tejto výzvy. Presun zdrojov z oblasti intervencie 089 sa teda nenavrhuje.

Rovnako sa nenavrhuje ani presun zdrojov zo špecifického cieľa 1.3.1: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000. K uvedenému špecifickému cieľu sa vzťahujú oblasti intervencie 085- Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrana prírody a zelená infraštruktúra a 086 - Ochrana, obnova a udržateľné používanie lokalít sústavy Natura 2000. V rámci tohto špecifického cieľa bolo vyhlásených 6 výziev (vrátane spoločnej výzvy č. 28 zameranej na informačné aktivity), ako aj 3 vyzvania na národné projekty. Zo záväznej informácie, ktorú predložila ŠOP SR vyplýva, že v najbližšom období by malo byť predložených spolu ešte 5 projektov, vo výške približne 11,9 mil. € (zdroj EÚ), zameraných najmä na realizáciu schválených dokumentov starostlivosti v rámci sústavy Natura 2000, ale aj na realizáciu prvkov zelenej infraštruktúry, či vypracovanie manažmentových akčných plánov invázných nepôvodných druhov. Za účelom zabezpečenia vyčerpania zdrojov alokovaných na daný špecifický cieľ, ako aj za účelom plnenia požiadaviek EÚ v oblasti ochrany prírody, ktoré boli dlhodobo na okraji záujmu, je nižšie navrhnuté aj rozšírenie rozsahu podpory v rámci jeho aktivít.

Presun časti zdrojov prioritnej osi 2 do prioritnej osi 1

V rámci predmetnej zmeny OP KŽP sa navrhuje aj **presun zdrojov medzi prioritnými osami, a to z PO 2** Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, ku ktorej sa vzťahuje **oblasť intervencie 087 – Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof, do PO 1** Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry. Konkrétne budú finančné prostriedky v rámci PO 1, ktorá sa vyznačuje dostatočnou výkonnosťou a absorpčnou kapacitou, presunuté do oblasti intervencie zameranej na čistenie odpadových vôd (oblasť intervencie 022) a oblasti intervencie zameranej na dodávky vody na ľudskú spotrebu (oblasť intervencie 020).

Dôvodom presunu finančných prostriedkov je analýza aktuálneho stavu a predpokladaného vývoja implementácie projektov **PO 2** v rámci výzvy zameranej na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok, na základe ktorej sa do **PO 1** navrhuje presunúť zdroje Kohézneho fondu v objeme **37 317 342 €**.

Čo sa týka aktuálneho stavu implementácie PO 2, ku ktorej sa vzťahuje oblasť intervencie 087 (*Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof*), na podporu realizácie **preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok** bola v rámci OP KŽP v marci 2017 vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO2-SC211-2017-21 (ďalej len „21. výzva“), ktorá je stále otvorená. Táto výzva má zásadný vplyv na úspešnosť implementácie PO 2. Alokácia 21. výzvy je 185,34 mil. € (zdroj EÚ), ktorá však bude ešte znížená o 19 804 148 € (ktoré boli zmenou OP KŽP na verziu 1.1 realokované do OP Ľudské zdroje na podporu opatrení na boj s pandémiou COVID-19) na sumu 165 534 220 €. K 1. 3. 2021 sú v predmetnej výzve schválené projekty v sume cca 135,3 mil. € (zdroj EÚ), z ktorých sú zazmluvnené projekty v celkovej výške cca 98,6 mil. € (zdroj EÚ). V konaní o žiadosti sú žiadosti o NFP v celkovej sume cca 4,9 mil. € (zdroj EÚ).

Na pretrvávajúce problémy so zdĺhavým a nedostatočným predkladaním žiadostí o NFP v rámci 21. výzvy a tým aj s výkonnosťou PO 2 má vplyv viacero skutočností. Jedným z významných faktorov je, že projektová dokumentácia týchto opatrení je technicky a časovo náročná, pričom najviac času zaberie príprava dokumentácií a povolení (stavebné povolenie), ako aj proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a preukazovanie súladu projektov s požiadavkami článku 4.7 RSV. Druhým, časovo náročným faktorom je vysporiadanie majetkovo-právnych vzťahov, ako aj dlhotrvajúci proces verejného obstarávania a jeho kontroly.

Oprávnenými žiadateľmi v rámci 21. výzvy sú štátne organizácie vykonávajúce správu vodných tokov a nájomcovia/vypožičiavatelja drobných vodných tokov alebo ich úsekov podľa vodného zákona, pričom dominantným žiadateľom je SVP, ktorý má v zmysle predmetného zákona v kompetencii správu vodohospodársky významných vodných tokov. Zo záväznej informácie o pláne prípravy a predloženia žiadostí o NFP z OP KŽP, ktorú SVP pravidelne predkladá riadiacemu orgánu, vyplýva, že SVP už neplánuje predložiť ďalšie žiadosti o NFP v rámci 21. výzvy.

Ukazovateľ vzťahujúci sa k tejto oblasti, ktorým je *CO20 - Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany*, dosahuje k 1. 3. 2021 hodnotu 6 621 (osôb) (pozn. ide o hodnotu napočítanú zo schválených projektov).

Do oblasti intervencie 087 spadá aj podpora **vodozádržných opatrení v urbanizovanej krajine**. Na podporu realizácie týchto vodozádržných opatrení boli v rámci OP KŽP vyhlásené dve výzvy, v rámci ktorých RO eviduje vysoký záujem potenciálnych žiadateľov najmä zo sektora verejnej správy (obce a mestá), ako aj neziskových organizácií. V apríli 2018 bola vyhlásená výzva s kódom OPKZP-PO2-SC211-2018-40 (ďalej len „40. výzva“) s alokáciou 17 mil. € (Zdroj EÚ). Z dôvodu veľkého záujmu zo strany žiadateľov, ktorý prekročil alokáciu výzvy bola výzva v máji 2020 uzatvorená. V rámci výzvy bolo doručených až 254 žiadostí o NFP. Suma schválených žiadostí o NFP je spolu v celkovej výške cca 4,3 mil. € (zdroj EÚ), z toho zazmluvnené sú v celkovej výške cca 3 mil. € (zdroj EÚ). V konaní o žiadosti sú v súčasnosti v rámci 40. výzvy žiadosti o NFP v celkovej sume cca 14,5 mil. € (zdroj EÚ).

Výzva s kódom OPKZP-PO2-SC211-2020-62 (ďalej len „62. výzva“) bola vyhlásená v apríli 2020 s alokáciou 10 mil. € (zdroj EÚ), ktorá je otvorená. K 1. 3. 2021 bolo v rámci výzvy predložených 168 žiadostí o NFP v celkovej žiadanej výške 32,3 mil. € (zdroj EÚ). V súčasnosti sú predložené žiadosti o NFP v hodnotení.

Zároveň RO plánuje v zmysle zverejneného indikatívneho harmonogramu výziev v r. 2021 ešte vyhlásiť dve výzvy s predpokladanou alokáciou spolu 15 mil. € (výzva zameraná na podporu budovania environmentálnych centier za účelom realizovania informačných aktivít a výzva zameraná na vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine – v rodinných a bytových domoch). Z dôvodu dopytu žiadateľov v 62. výzve je predpoklad alokáciu tejto výzvy v prípade potencionálnej potreby navýšiť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, najmä na zdĺhavú prípravu projektov zameraných na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok a čas nevyhnutný na ich implementáciu, ako aj s ohľadom na zostatok času do ukončenia súčasného programového obdobia (2023), riadiaci orgán pre OP KŽP navrhuje presun disponibilných finančných prostriedkov z PO 2 v sume 37 317 342 € (zdroj EÚ) do PO1, ktorej výkonnosť sa preukázala záujmom o predkladanie projektov zo strany žiadateľov, zazmluvnením projektov, ako aj dosiahnutým čerpaním, pričom tieto zdroje sa použijú na posilnenie aktivít v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd a zásobovania pitnou vodou.

Obe predmetné opatrenia (spadajúce pod PO 2 aj PO 1) sú súčasťou vodnej politiky SR, ktorá vychádza z RSV. Aj po uvedenom presune teda finančné prostriedky zostávajú alokované v oblasti vodnej politiky na dosahovanie jej environmentálnych cieľov.

RO pre OP KŽP navrhuje znížiť alokáciu v oblasti **intervencie 087 - Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie a riadenie rizík súvisiacich s klímou, ako napr. erózia, požiare, povodne, búrky a suchá, vrátane zvyšovania povedomia, civilnej ochrany a systémov a infraštruktúr na zvládanie katastrof z pôvodných 225 381 138 € na 188 063 796 €, t. j. o 37 317 342 € a presunúť zdroje vo výške 21 738 967 € do oblasti intervencie 022 - Čistenie odpadových vôd a zdroje vo výške 15 578 375 € do oblasti intervencie 020 - Dodávka vody na ľudskú spotrebu.**

V nadväznosti na presun alokácie z oblasti intervencie 087, aktivity A zameranej na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok do PO 1, oblasti intervencie 022 (Čistenie odpadových vôd) a do oblasti intervencie 020 (Dodávka vody na ľudskú spotrebu) **dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľa výstupu „CO20 - Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany“ z pôvodnej**

hodnoty 10 475 na novú cieľovú hodnotu 7 002 osôb (t. j. o 3 473 osôb). Spôsob výpočtu zníženia cieľovej hodnoty ukazovateľa je uvedený v prílohe č. 1.

Zároveň sa mení cieľová hodnota finančného ukazovateľa „F0002 Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadosti o platby Európskej komisii“ na hodnotu 221 251 525 €, čo predstavuje pokles o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 265 154 281 €.

V nadväznosti na vyššie uvedené presuny zdrojov medzi prioritnými osami a oblasťami intervencie **dochádza taktiež k zodpovedajúcej zmene alokácií na jednotlivé typy územia v rámci dimenzie 3 - Typ územia.**

▪ **Ostatné úpravy textovej časti OP KŽP (mimo finančných presunov)**

ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

V rámci **aktivity B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov** sa na str. 44 v texte popisu smerovania finančnej pomoci v rámci predmetnej aktivity navrhuje úprava pôvodného textu *"výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na materiálové zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo;"* novým znením na *"výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo;"*.

Novelizáciou zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“), bola do zákona o odpadoch doplnená definícia materiálového zhodnocovania odpadov v znení: „Materiálové zhodnocovanie odpadu je činnosť zhodnocovania odpadu okrem energetického zhodnocovania a opätovného spracovania na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo iné prostriedky na výrobu energie. Za materiálové zhodnocovanie sa považuje najmä príprava na opätovné použitie, recyklácia a spätné zasypávanie“. Z definície vyplýva, že opätovné spracovanie (odpadov) na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo, nepatrí do materiálového zhodnocovania. Účinnosť bodu, ktorým bola definícia materiálového zhodnocovania doplnená do zákona o odpadoch, nastala 1.7.2020. Navrhovaná zmena terminologicky zosúladzuje text OP KŽP s aktuálne platnou novelizáciou zákona o odpadoch, pričom opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo, patrí medzi činnosti zhodnocovania odpadov. Oblasť podpory, ktorá bola definovaná popisom - výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na materiálové zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo, zostáva navrhovanou úpravou nezmenená.

ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd

V oblasti intervencie 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) sa v rámci OP KŽP, špecifického cieľa ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd, ktorý sa vzťahuje k aktivitám v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete RO pre OP KŽP navrhuje zvýšenie hodnoty ukazovateľa „**00176 Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd**“ v roku 2023 z pôvodnej cieľovej hodnoty 879 366 na hodnotu **1 905 530**. Východisko pre stanovenie pôvodnej cieľovej hodnoty ukazovateľa bola analýza investičnej náročnosti vychádzajúca z historických údajov z podobných projektov implementovaných v rámci OP ŽP v programovom období 2007 – 2013. Keďže v rámci implementácie projektov došlo v tomto programovom období k zníženiu mernej investičnej náročnosti a tým sa podarilo v súlade s Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 - 2021 zrealizovať oveľa vyšší počet analýz vzoriek potrebných pre hodnotenie stavu, množstva a kvality povrchových a podzemných vôd, RO pre OP KŽP pristúpil k úprave predmetného ukazovateľa. Spôsob výpočtu ukazovateľov je uvedený v prílohe č. 1 k dokumentu.

ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v **aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy**, pôvodný text „Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry.“

navrhuje doplniť nasledovne:

„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť **vrátane realizácie aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb**, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry.“

V tejto súvislosti sa zároveň v rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území

medzinárodného významu), ako aj chránené druhy, v časti *Prijímatelia* k prijímateľovi „rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody“ dopĺňa čiarka a za ňou slová „**prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná podpora aj fyzickým osobám – vlastníkom pozemkov v chránených územiach, ako užívateľom**“.

Ďalej sa v rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite *A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy*, pôvodný text: „Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území..... a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry.“

navrhuje doplniť nasledovne:

„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy zachrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry, aj prostredníctvom opatrení na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000. V tejto súvislosti ako doplnková investícia k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie môže byť podporená aj rekonštrukcia a budovanie návštevníckych centier.“

Predmetné doplnenie podaktivity RO navrhuje z dôvodu potreby usmerňovania rozširujúcej sa návštevnosti, najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000, ktoré sa ukázalo ako nevyhnutné v súčasnej dobe pandémie COVID-19, kedy ľudia (nie len turisti) viac ako inokedy navštevujú chránené územia, v ktorých často krát dochádza k znehodnocovaniu existujúcich biotopov a k vyrušovaniu chránených druhov živočíchov. Negatívny dopad návštevníkov v chránených územiach, ktorý bol ŠOP SR v poslednom roku vo zvýšenej miere zaznamenaný, by bol eliminovaný aj prostredníctvom aktivít zameraných na budovanie a rekonštrukciu prvkov mäkkého turizmu (opravy a údržby turistických chodníkov, informačné prvky, oddychové miesta a pod.), vyznačovanie hraníc chránených území a v spolupráci s vlastníkmi, resp. správcami pozemkov vybudovanie a sprístupnenie nových lokalít a náučných areálov, aby sa tak predišlo svojvoľnému pohybu turistov v chránených územiach sústavy Natura 2000.

Predmetné navrhované doplnenie OP KŽP vychádza nielen z praxe Štátnej ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“) pri príprave projektov zameraných na realizáciu dokumentov starostlivosti, ale aj z požiadaviek fyzických osôb vlastniacich pozemky najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000, ktoré majú záujem sa aktívne podieľať na ochrane biotopov a druhov. Uvedená úprava tak umožní prostredníctvom ŠOP SR finančne podporiť realizáciu aktivít za účelom ochrany biotopov a druhov aj na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, pričom doteraz bola táto možnosť vylúčená.

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite *A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj*

chránené druhy, sa pôvodné znenie **poznámky č. 88** „Výkup pozemkov bude obmedzený na mieru prípustnú vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia) a aj to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.“

navrhuje upraviť/doplniť nasledovne:

„Výkup pozemkov bude oprávnený do miery prípustnej vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia), a to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, **pričom v danom výnimočnom prípade aktivít OP KŽP, týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity, môže suma oprávnených nákladov na výkup pozemkov dosahovať až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.**“

Cieľom navrhovanej úpravy je zakotviť možnosť vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch uplatňovať na operácie týkajúce sa ochrany životného prostredia vyšší limit oprávnených nákladov na nákup pozemkov, ktorá je prípustná v rámci čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia, prostredníctvom poznámky č. 88 priamo v znení OP KŽP (a teda nie iba v dokumentácii príslušných výziev ako doposiaľ), pričom maximálny limit oprávnených výdavkov na výkup pozemkov v chránených územiach by oproti súčasným 25 % celkových oprávnených výdavkov, ktorý nie je dostatočný, predstavoval až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Dôvodom navrhovanej úpravy OP KŽP je potreba v rámci jedného projektu umožniť realizáciu výkupu väčšej, súvislejšej plochy chránených území sústavy Natura 2000, ktoré sa nachádzajú v 5. stupni ochrany, resp. v zóne A, v rámci ktorých sa nesmie vykonávať žiadna ľudská činnosť (územia ponechané na samovývoj), resp. v 4., alebo 3. stupni ochrany, kde je potrebné zabezpečiť starostlivosť o chránené biotopy a druhy. Na základe praxe ŠOP SR v niektorých prípadoch nemohla pristúpiť ku kúpe pozemkov, nakoľko vlastníci, ktorí vlastníajú súvislejšie pozemky v chránených územiach, sú ochotní predať svoje pozemky iba ako celok, takže limit 25 % celkových oprávnených výdavkov na projekt nie je postačujúci a neumožňuje ŠOP SR flexibilnejšie reagovať na ponuky vlastníkov v čase predaja a v pomerne krátkom čase pripraviť žiadosť o NFP na schválenie. Zvýšené percento oprávnených výdavkov na výkup pozemkov v chránených územiach napomôže zrýchleniu procesu prípravy a predkladania žiadostí o NFP zameraných na ochranu prírody, posilní možnosti ochrany území sústavy Natura 2000 a taktiež sa pozitívne prejaví aj na plnení hlavného ukazovateľa CO23 „Plocha biotopov podporených s cieľom dosiahnuť lepší stav ich ochrany“, ktorý je kľúčový z hľadiska dosahovania cieľov OP KŽP v oblasti ochrany prírody.

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite **B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry**, text v druhej odrážke týkajúci sa smerovania finančnej pomoci na: „Elimináciu inváznych druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.“

navrhuje doplniť takto:

„Vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na elimináciu inváznych druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepcnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.“

Predmetným doplnením podaktivity zameranej na akčné plány pre invázne druhy dochádza k prepojeniu a zosúladeniu OP KŽP s národnou legislatívou platnou od 1. 8. 2019, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa transponujú niektoré ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov. V zmysle čl. 13 uvedeného nariadenia EÚ, je potrebné do 3 rokov od prijatia zoznamu inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie vypracovať a vykonať jeden akčný plán, alebo súbor akčných plánov na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest. Ich vypracovaním v súčasnom programovom období tak RO vytvorí priestor pre ich následnú realizáciu v novom programovom období 2021 - 2027 za účelom eliminácie inváznych nepôvodných druhov na Slovensku, najmä v chránených územiach sústavy Natura 2000.

V rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000 sa v aktivite **B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry**, v časti *Prijímatelia* text týkajúci sa prijímateľa „*vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.*“

navrhuje doplniť takto:

„vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. V prípade vypracovania dokumentov RÚSES / MÚSES sa vlastníctvo alebo užívanie pozemkov nahrádza splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu. Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.“

Predmetné doplnenie sa navrhuje z dôvodu, že v prípade projektov zameraných na vypracovanie dokumentov RÚSES/MÚSES nie je účelné požadovať od prijímateľov vlastníctvo alebo užívanie pozemkov – navyše v situácii, keď dané dokumenty sa vypracúvajú pre celé katastrálne územie obce alebo regiónu. Keďže v § 69 ods. 1 písm. g) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je stanovené, že dokument miestneho územného systému ekologickej stability obstaráva a schvaľuje obec a obdobne v § 68 písm. a) uvedeného zákona je stanovené, že dokument regionálneho územného systému ekologickej stability obstaráva a schvaľuje vyšší územný celok, povinnosť vlastníctva alebo užívania pozemkov sa nahrádza povinnosťou disponovať splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu.

Prioritná os 3

V rámci ŠC 3.1.1 pri aktivite **A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov** aj aktivite **B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy** sa v odseku „V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: ...“

navrhuje **vypustenie textu: ...“ a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19“.**

Nové znenie predmetného odseku bude v ŠC 3.1.1. aktivite A:

„V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná predovšetkým na: vypracovanie Národného plánu hodnotenia bezpečnostných rizík a Národnej stratégie manažmentu bezpečnostných rizík SR, vytvorenie komplexného modelu hodnotenia bezpečnostných rizík, nastavenie zodpovednej úrovne jednotlivých opatrení ochrany prvkov kritickej infraštruktúry, analýzu vplyvu zmeny klímy, podporu modelovania mimoriadnych udalostí, sledovanie správania sa mimoriadnych udalostí, pre vyhodnocovanie rozmiestnenia zásahových jednotiek ~~a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19 a podobne.~~“

Nové znenie predmetného odseku bude pri ŠC 3.1.1. aktivite B:

„V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: vybudovanie informačného a databázového systému prírodných a človekom spôsobených rizík, prepojenie vybudovaného informačného a databázového systému s ostatnými systémami na národnej a medzinárodnej úrovni, rozšírenie siete monitorovacích staníc na sledovanie koncentrácie biologických alergizujúcich častíc vo vonkajšom ovzduší, budovanie systémov včasného varovania a vyrozumenie a doplnenie ďalšieho vybavenia“. ~~a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19.~~

Uvedené zmeny požaduje Ministerstvo vnútra SR, ako sprostredkovateľský orgán pre prioritnú os 3 OP KŽP, z dôvodu, že pristúpilo k aktualizácii výzvy zameranej na opatrenia na zníženie dopadov COVID-19 len zo špecifického cieľa 3.1.3 aktivita A vzhľadom na vzniknutú situáciu ohľadom COVID -19 a prijaté opatrenia. V tejto súvislosti bolo alokovaných 51 mil. EUR, ktoré boli schválené aj uznesením vlády SR č. 257/2020 zo dňa 28.04.2020 v materiáli „Návrh opatrení financovaných z operačných programov európskych štrukturálnych a investičných fondov na boj s pandémiou COVID-19 a odstraňovanie a zmiernenie jej dôsledkov“. Vzhľadom na charakter podporovaných opatrení a predložených projektov so zameraním na zabezpečenie aktuálnych potrieb štátu pri nákupe OOPP a zdravotníckeho materiálu, sú svojim zameraním opodstatnené len v rámci ŠC 3.1.3, *aktivity A Optimalizácia systémov, služieb a posilnenie intervenčných kapacít pre manažment mimoriadnych udalostí na lokálnej a regionálnej úrovni*. Zvýšená efektívnosť bude dosiahnutá posilnením kapacít a intervenčných spôsobilostí systému civilnej ochrany, záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a inštitúcií aktívnych pri poskytovaní pomoci pri ochrane života, zdravia, majetku a životného prostredia vo vzťahu k jednotlivým identifikovaným rizikám (vrátane COVID-19).

Na základe pripomienky Európskej komisie uvedenej v akceptačnom liste k výročnej správe o vykonávaní 2019 (č. Ares(2020)6631756 zo dňa 12. 11. 2020) navrhuje sprostredkovateľský orgán – Ministerstvo vnútra SR **navýšenie cieľovej hodnoty ukazovateľa 00026 - Počet subjektov**

so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami z pôvodných 20 subjektov na **novú cieľovú hodnotu 370 subjektov. (Táto hodnota vychádza z reálne podporených projektov).**

Pôvodná cieľová hodnota ukazovateľa bola stanovená pre projekty podporujúce subjekty na celonárodnej a regionálnej úrovni. K výraznému prekročeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa došlo hlavne realizáciou jedného z projektov na lokálnej úrovni, pri ktorom bolo novými intervenčnými kapacitami vybavených 365 subjektov. Uvedená skutočnosť bola zaznamenaná aj vo Výročnej správe za rok 2019, pričom v rámci návrhu zmeny OP KŽP ide o zosúladenie so súčasnou situáciou.

Prioritná os 4

Podrobnejšie informácie a zdôvodnenia, z ktorých vyplývajú zmeny týkajúce sa prioritnej osi 4 a finančných náležitostí sú uvedené nižšie.

ŠC 4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR

V rámci tohto špecifického cieľa boli k 15. 2. 2021 vyhlásené 4 otvorené výzvy z ktorých sú k 15. 2. 2021 stále otvorené 2 výzvy.

Dňa bola 27. 12. 2017 vyhlásená otvorená výzva s kódom **OPKZP-PO4-SC411-2017-36** na aktivitu *A Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív* s alokáciou 22 500 000 €. Táto výzva bola uzatvorená dňa 30. 9. 2020. V rámci jednotlivých hodnotiacich kolách bolo predložených 42 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EU zdroj) vo výške 8 328 412,14 €. Schválených bolo 27 ŽoNFP s celkovou výškou NFP na úrovni 5 184 965,29 €, kontrahovaných bolo 26 projektov s výškou NFP 4 778 380,94 €.

Dňa 31. 5. 2018 bola vyhlásená otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC411-2018-41** aj pre aktivitu *B zameranú na výstavbu zariadení na využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom; výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd* s alokáciou 19 156 500 €. Výzva bola uzatvorená dňa 30. 8. 2019. Bolo predložených 74 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 21 054 594,95 €, pričom bolo schválených 44 ŽoNFP s celkovou výškou NFP na úrovni 13 401 868,93 €. K 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 37 projektov s výškou NFP 10 827 955,64 €.

Z dôvodu rozšírenia oprávnených podaktivít bola dňa 18. 12. 2019 vyhlásená otvorená výzva s kódom **OPKZP-PO4-SC411-2019-61**. Bola zameraná na podporu aktivity B: *výstavbu zariadení na využitie vodnej energie; využitie slnečnej energie na výrobu tepla; využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom; výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd* s alokáciou 10 000 000 €. V porovnaní s výzvou č. 41 rozšírila táto výzva rozsah oprávnených aktivít aj o podaktivity využitia slnečnej energie na výrobu tepla a využitie vodnej energie. K 15. 2. 2021 bola výzva stále otvorená, pričom k predmetnému dátumu bolo predložených 61 ŽoNFP

s celkovým žiadaným NFP (EU zdroj) vo výške 17 365 653,58 €. K zmienenému dátumu bolo schválených 30 ŽoNFP s celkovou výškou NFP na úrovni 6 825 885,28 €, kontrahovaných bolo 7 projektov s výškou NFP 1 525 888,32 €.

Špecificky pre žiadateľov súkromného sektora bola dňa 22. 05. 2020 vyhlásená otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC411-2020-63** tak pre aktivitu A ako aj pre aktivitu B. Aktivita A bola zameraná na *výstavbu zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív*. Aktivita B bola zameraná na *výstavbu zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu tepla; využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla; využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom; výrobu a energetické využívanie skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd*. Alokácia vyčlenených finančných prostriedkov na výzvu bola ustanovená na 10 000 000 €. K 15. 2. 2021 bola výzva stále otvorená. Bolo predložených 23 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EU zdroj) vo výške 2 524 944,34 €, pričom boli schválené 3 ŽoNFP s celkovou výškou NFP na úrovni 350 969,71 €. K zmienenému dátumu zatiaľ nebol žiadny projekt kontrahovaný.

Jednou z hlavných prekážok výstavby zariadení využívajúcich OZE je otázka preukazovania splnenia kritérií udržateľnosti využívania biomasy v súlade s odporúčaniami *Správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu* COM(2010) 11 final a so zohľadnením pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2014) 259 final (*COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU*). Ministerstvo životného prostredia SR zabezpečilo vypracovanie dokumentu „*Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 spolufinancované z EŠIF - so zameraním na drevnú biomasu*“, ktorý bol ukončený a zverejnený v septembri 2016. Spracovanie kritérií bolo významne ovplyvnené aktivitami mimovládnych environmentálnych organizácií a výstupný dokument nastavil v porovnaní s podmienkami uvedenými v pracovnom dokumente útvarov Komisie SWD(2014) 259 final mimoriadne náročné požiadavky. Kým v pracovnom dokumente Komisie sa odporúča aplikovať kritériá pre zariadenia s inštalovaným elektrickým alebo tepelným výkonom od 1 MW, v prípade SR bola prijatá podmienka, aplikovať kritériá pre všetky zariadenia s inštalovaným tepelným príkonom 300 kW a viac, čo zodpovedá inštalovanému tepelnému výkonu zhruba 240 kW. V porovnaní s pôvodne uvažovaným stavom aplikovať kritériá pre zariadenia od inštalovaného výkonu 1 MW sa významne zvýšila administratívna náročnosť prevádzky zariadení od 240 kW (zodpovedá tepelnému príkonu 300 kW) do 1 MW a to najmä vzhľadom na preukazovanie pôvodu biomasy a čiastočne vzrástla aj investičná náročnosť realizácie projektov. Z uvedeného dôvodu poklesol záujem žiadateľov realizovať projekty v oblasti využívania biomasy, čo sa prejavilo aj pri podávaní ŽoNFP.

Nízky záujem o realizáciu projektov s využívaním OZE vyplýva aj zo zmenených pravidiel poskytovania štátnej pomoci, ktoré sú záväzné od roku 2014. Oprávnenosť výdavkov musia podnikateľské subjekty preukazovať vypracovaním kontrafaktuálnych scenárov, ktoré zvyšujú administratívnu záťaž pri príprave projektov a zároveň znižujú benefity z inštalácie zariadení na využívanie OZE.

Zároveň „Stop-Stav“ pre výrobu elektrickej energie takmer znemožnil výstavbu zariadení na výrobu elektrickej energie. Z uvedeného dôvodu bol v rámci predmetného ŠC záujem iba o výrobu tepla a to takmer výlučne v oblasti verejnej správy. Podielom na uvedenom trende má predovšetkým skutočnosť, že priemyselná výroba produkuje dostatok tepla na pokrytie vlastnej potreby.

V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že záujem o výzvu č. OPKZP-PO4-SC411-2017-36 bol obmedzený iba na energetické zariadenia samostatnej výroby tepla a to predovšetkým u subjektov verejnej správy. Obdobný trend zaznamenali aj ostatné výzvy. Vo výzve OPKZP-PO4-SC411-2017-36 bolo 97,7 % všetkých žiadateľov tvorených subjektmi územnej samosprávy. Vo výzve OPKZP-PO4-SC411-2018-41 subjekty územnej samosprávy reprezentovali 90,0 % všetkých žiadateľov výzvy. V rámci výzvy OPKZP-PO4-SC411-2019-61 bolo k 15. 2. 2021 predložených 61 ŽoNFP, z ktorých bolo 90,2 % predložených subjektmi územnej samosprávy. Hoci výzva OPKZP-PO4-SC411-2019-61 zakotvovala aj využitie OZE na výrobu elektrickej energie, aj z dôvodu „Stop-Stavu“ sa k 15. 2. 2021 neprihlásil žiadny žiadateľ s projektom využitia OZE na výrobu elektrickej energie.

K 15. 2. 2021 sú v rámci tohto špecifického cieľa teda stále otvorené 2 výzvy a to OPKZP-PO4-SC411-2019-61 a OPKZP-PO4-SC411-2019-63. Zároveň sa plánuje vyhlásenie 2 nových výziev, výzva podporujúca novo zakotvené podaktivity využitia slnečnej energie na výrobu elektriny a výroby vodíka, ako aj výzva zameraná na podporu Hornej Nitry.

Z dôvodu neutíchajúceho záujmu o výzvu OPKZP-PO4-SC411-2019-61, ako aj predpokladaného uvoľnenia „Stop-Stavu“, SIEA pripravuje navýšenie alokácie finančných prostriedkov tejto výzvy o 10 mil. EUR. Zároveň SIEA plánuje podporiť vyššie navrhované podaktivity využitia slnečnej energie na výrobu elektriny a výroby vodíka novou výzvou s predpokladanou alokáciou 8 mil. €. V zmysle *Harmonogramu výziev na predkladanie ŽoNFP na rok 2021, verzia 2* SIEA pripravuje osobitnú výzvu pre región Hornej Nitry. Hoci k 15. 2. 2021 stále prebiehajú intenzívne rokovania týkajúce sa predmetu podpory, je z predbežných záverov zrejmé, že predkladané riešenie podpory nebude vyžadovať taký rozsah alokácie finančných prostriedkov ako sa pôvodne plánovalo. Alokácia finančných prostriedkov určených na výzvu je plánovaná v rozsahu 20 mil. €. Všetky tieto opatrenia majú potenciál zvýšiť záujem podnikateľského sektora o výstavbu zariadení využívajúcich OZE väčších inštalovaných kapacít.

SIEA súčasne plánuje znížiť alokáciu finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu s kódom OPKZP-PO4-SC411-2019-63 o 7 mil. €, dôvodom zníženia alokácie finančných prostriedkov predmetnej výzvy je významný pokles aj tak minimálneho záujmu podnikateľských subjektov o uvedenú výzvu.

ŠC 4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

V rámci tohto špecifického cieľa boli vyhlásené 3 otvorené výzvy z ktorých sú k 15. 2. 2021 stále otvorené 2 výzvy.

Dňa 29. 9. 2017 bola pre malé a stredné podniky vyhlásená otvorená výzva de minimis **OPKZP-PO4-SC421-2017-30** s alokáciou 40 mil. €. Zahŕňala aktivitu *A. Zabezpečenie energetických auditov v MSP* ako aj aktivitu *B. Implementácia opatrení z energetických auditov*. Výzva bola uzatvorená 9 hodnotiacim kolom, dňa 28. 6. 2019. Celkovo bolo predložených 294 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 45 215 086,26 €. Schválených bolo celkovo 152 ŽoNFP s výškou NFP na úrovni 22 261 006,99 € a k 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 132 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 18 447 625,25 €.

Pre odstránenie obmedzení podpory vyplývajúcich z podmienok pomoci de minimis, SIEA, dňa 20. 12. 2018 vyhlásila otvorenú výzvu **OPKZP-PO4-SC421-2018-46** s alokáciou 50 mil. €. Výzva je zameraná na podporu aktivity *B Implementácia opatrení z energetických auditov*. Oprávnenými žiadateľmi sú okrem malých a stredných aj veľké podniky. K 15. 2. 2021 bola stále otvorená, pričom k uvedenému dátumu bolo

doposiaľ ukončených 12 hodnotiacich kôl, v rámci ktorých bolo predložených 88 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 41 723 002,59 €. V procese konania o žiadosti bolo k predmetnému dátumu 6 ŽoNFP so žiadanou výškou NFP viac ako 2,3 mil. €. Schválených bolo 43 projektov s výškou NFP 21 427 725,22 € a k 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 28 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 13 196 685,35 €.

V rámci optimalizácie absorpčného potenciálu predmetných aktivít bola dňa 18. 12. 2019 vyhlásená výzva de minimis s kódom **OPKZP-PO4-SC421-2019-59** s alokáciou 10 mil. €. Oprávnenou aktivitou predmetnej výzvy je rovnako ako aj v predchádzajúcich prípadoch realizácia aktivity *B. Implementácia opatrení z energetických auditov*. Vo výzve boli upravené podmienky, tak aby čo najviac reflektovali požiadavky potenciálnych žiadateľov pre projekty menších rozsahov. Výzva bola k 15. 2. 2021 stále otvorená, pričom k uvedenému dátumu bolo doposiaľ ukončených 6 hodnotiacich kôl, v rámci ktorých bolo predložených 37 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroje) vo výške 4 476 853,99 €. V procese konania o žiadosti bolo k predmetnému dátumu 16 ŽoNFP so žiadanou výškou takmer 1,9 mil. €. Schválených bolo 7 projektov s výškou NFP 921 320,02 € a k 15. 2. 2021 boli kontrahované 4 projekty so zazmluvnenou výškou NFP 557 749,39 €.

V zmysle vyššie uvedeného sú teda k 15. 2. 2021 v rámci tohto špecifického cieľa stále otvorené 2 výzvy, konkrétne výzva OPKZP-PO4-SC421-2018-46 a OPKZP-PO4-SC421-2019-59.

O podporu v rámci výzvy **OPKZP-PO4-SC421-2018-46** stále existuje záujem, avšak postup naplňania alokácie výzvy žiadaným NFP sa spomaľuje. Na túto situáciu vplývajú viaceré faktory.

Jedným z faktorov je veľkosť projektu a s tým súvisiaca náročnosť prípravy projektovej dokumentácie a celého projektu, keďže v mnohých prípadoch ide o technologické celky priemyselnej výroby väčšieho rozsahu. Kým veľkosť projektu bola vo výzvach OPKZP-PO4-SC421-2017-30 a OPKZP-PO4-SC421-2019-59 obmedzená maximálne možnou výškou príspevku definovanou pomocou de minimis, vo výzve OPKZP-PO4-SC421-2018-46 bol tento limit odstránený, keďže sa pomoc poskytuje na základe pravidiel o skupinových výnimkách umožňujúcich poskytovanie vyššej finančnej pomoci z verejných zdrojov bez potreby predchádzajúceho povolenia Európskej komisie.

Ďalším nezanedbateľným faktorom pomalej implementácie výzvy je potreba preukazovania kontrafaktuálnych scenárov, ktoré zvyšujú administratívnu záťaž pri príprave projektov a zároveň znižujú benefity z implementácie opatrení energetickej efektívnosti. Dôkazom náročnosti prípravy projektu je skutočnosť, že v rámci prvých 3 hodnotiacich kôl (z celkovo 12), bolo predložených 40 ŽoNFP (z celkovo 88), čo tvorí 45 % všetkých podaných ŽoNFP. Zároveň však v rámci uvedených hodnotiacich kôl bolo len 16 schválených ŽoNFP, čo predstavuje iba 40 % úspešnosť predkladaných ŽoNFP. V 4 až 9 hodnotiacom kole nastal významný pokles počtu predkladaných ŽoNFP, celkovo bolo predložených 36 ŽoNFP, pričom počet schválených ŽoNFP vzrástol na 25 ŽoNFP, čo reprezentuje takmer 70 % úspešnosť predkladaných projektov.

Od začiatku 10 hodnotiaceho kola výrazne klesol záujem o túto výzvu; v rámci 10 až 12 hodnotiaceho kola bola v priemere na hodnotiace kolo predložená iba 1,7 ŽoNFP voči 6 ŽoNFP za obdobie 4 až 9 hodnotiaceho kola. Uvedené reprezentuje pokles podávania ŽoNFP o 72 % v porovnaní so 4 až 9 hodnotiacim kolom. Tento pokles absorpčnej kapacity môže byť dôsledkom pandemickej situácie a orientáciou súkromných spoločností skôr na udržanie základného chodu a existencie spoločnosti, nie na dlhodobé investičné projekty zamerané na zníženie energetickej náročnosti.

Po zohľadnení všetkých faktorov, najmä náročnosti prípravy projektu reprezentovanej malým počtom predkladaných projektov, znížený ale stále existujúci záujem o predmetnú výzvu ako aj relatívne vysoký absorpčný potenciál jednotlivých ŽoNFP, SIEA síce plánuje ponechať výzvu otvorenú, ale zníži alokáciu na túto výzvu o 22 mil. €. Po takejto úprave zostane v tejto výzve voľných približne 6 mil. € (EÚ zdroje).

V rámci výzvy **OPKZP-PO4-SC421-2019-59** možno od ukončenia 3 hodnotiaceho kola registrovať významnejšiu stratu záujmu zo strany potenciálnych žiadateľov, podobne ako aj v prípade výzvy OPKZP-PO4-SC421-2018-46. Kým v prvých troch hodnotiacich kolách bolo predložených spolu 20 ŽoNFP v nasledujúcich 3 hodnotiacich kolách to bolo už iba 11¹, čo reprezentuje 45% percentný pokles záujmu o výzvu. Jedným z dôvodov straty záujmu je, rovnako ako aj v prípade výzvy OPKZP-PO4-SC421-2018-46, pandemická situácia. Ďalším dôvodom je legislatívne obmedzenie stropu pomoci de minimis do výšky jej stropu (200 000 EUR za 3 fiškálne roky) ako aj podmienka jediného podniku. Po zohľadnení všetkých faktorov, SIEA plánuje znížiť alokáciu na túto výzvu o 6 mil. €. Po takejto úprave zostane v tejto výzve voľných minimálne 1,2 mil. € (EÚ zdroje).

ŠC 4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

V rámci tohto špecifického cieľa boli vyhlásené 3 otvorené výzvy, ktoré sú v súčasnosti už zatvorené.

Dňa 7. 12. 2015 bola vyhlásená otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC431-2015-6** s konečnou výškou alokácie 160 mil. €. Bola zameraná na podporu aktivity *A Zníženie energetickej náročnosti verejných budov*. Predmetná aktivita pozostávala z podpory: *zlepšovania tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií; modernizácie vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výtahov za účelom zníženia spotreby energie; inštalácie systémov merania a riadenia; zmenu spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu účinných systémov CZT a v neposlednom rade aj na inštaláciu zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove*. Oprávnenými žiadateľmi výzvy boli subjekty ústrednej správy, územnej samosprávy a verejnoprávne ustanovizne. Výzva bola dňa 26. 10. 2016 uzavretá, pričom v rámci 6 hodnotiacich kôl bolo predložených 473 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 198 940 709,44 €. Schválených bolo celkovo 296 ŽoNFP s výškou NFP 127 854 810,68 €. K 15. 2. 2021 bolo zazmluvnených celkovo 285 projektov s výškou NFP 107 728 268,35 €.

Vzhľadom na evidovaný vysoký absorpčný potenciál zo strany subjektov územnej samosprávy bola dňa 27. 2. 2017 vyhlásená ďalšia otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC431-2017-19** s konečnou alokáciou 214 mil. €. Bola zameraná na podporu rovnakej aktivity ako výzva OPKZP-PO4-SC431-2015-6 a zároveň mala taktiež rovnaký rozsah oprávnených žiadateľov. Výzva bola dňa 28. 2. 2018 uzavretá, pričom v rámci 6 hodnotiacich kôl bolo predložených 619 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 283 263 512,16 €. Schválených bolo celkovo 463 ŽoNFP s výškou NFP 208 816 905,30 €. K 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 439 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 178 433 985,59 €.

V predchádzajúcich 2 výzvach bola pripravenosť projektov územnej samosprávy veľmi vysoká v porovnaní s pripravenosťou projektov ústrednej správy. Táto skutočnosť sa odrazila na významne vyššej podpore projektov územnej samosprávy. Za účelom odstránenia deficitu financovania projektov ústrednej správy, SIEA dňa 21. 12. 2018 vyhlásila výzvu **OPKZP-PO4-SC431-2018-48** s alokáciou 71 mil. €. Výzva bola zameraná na

¹ Z výnimkou opakovane predložených ŽoNFP z dôvodu vydania Rozhodnutia o neschválení / zastavenia konania z predchádzajúcich hodnotiacich kol.

podporu rovnakej aktivity ako predchádzajúce výzvy, avšak rozsah oprávnených žiadateľov bol obmedzený iba na subjekty ústrednej správy a verejnoprávne ustanovizne. Výzva bola dňa 28. 6. 2019 uzavretá, pričom v rámci 2 hodnotiacich kôl bolo predložených 100 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 99 838 024,29 €. K 15. 2. 2021 bolo schválených 58 ŽoNFP s výškou NFP 55 828 706,24 €, pričom bolo kontrahovaných 37 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 34 113 241,42 €.

V rámci všetkých 3 výziev bol zaznamenaný enormný záujem o podporovanú aktivitu. Tento záujem bol a je zjavný najmä u subjektov územnej samosprávy. V rámci výzvy OPKZP-PO4-SC431-2015-6 vyvolal navýšenie prvej alokácie finančných prostriedkov určenej pre subjekty územnej samosprávy o 65 mil. €. Obdobná situácia sa opakovala aj v prípade výzvy OPKZP-PO4-SC431-2017-19, v ktorej bola prvotná alokácia pre subjekty územnej samosprávy navýšená o 94 mil. €.

Záujem o podporovanú aktivitu je však zrejmý aj u subjektov štátnej správy. Hoci v prípade výzvy OPKZP-PO4-SC431-2015-6 bol zo strany týchto subjektov zaznamenaný nezáujem o vyhlásenú výzvu, následkom čoho bola podstatne znížená alokácia finančných prostriedkov pre tieto subjekty, situácia sa postupne menila. V prípade výzvy OPKZP-PO4-SC431-2017-19 alokácia finančných prostriedkov určená pre tieto subjekty nebola znížená a pri výzve OPKZP-PO4-SC431-2018-48, ktorá podporovala iba subjekty ústrednej správy a verejnoprávne inštitúcie výška žiadaného NFP v priebehu 2 hodnotiacich kôl prekročila alokáciu finančných prostriedkov výzvy o 28,8 mil. € (EÚ zdroje). Prvotný nezáujem o výzvy OPKZP-PO4-SC431-2015-6 a OPKZP-PO4-SC431-2017-19 možno pripísať náročnosti pripravovaných projektov, čoho dôkazom je priemerná výška NFP projektu územnej samosprávy, ktorá predstavuje 425 tis. € (EÚ zdroj), kým priemerná výška NFP projektu ústrednej správy predstavuje 962 tis. € (EÚ zdroj).

V zmysle vyššie uvedených skutočností a neutíchajúceho záujmu o podporovanú aktivitu, SIEA pripravuje vyhlásenie novej výzvy rovnakej aktivity pre subjekty ústrednej správy, verejnoprávne inštitúcie ako aj subjekty územnej samosprávy. Predpokladaná alokácia na pripravovanú výzvu bude predstavovať minimálne 44 mil. € (EÚ zdroj) a jej vyhlásenie je plánované na máj 2021.

ŠC 4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple

V rámci tohto špecifického cieľa boli vyhlásené 4 otvorené výzvy, z ktorých sú k 15. 2. 2021 otvorené dve.

Dňa 3. 3. 2017 bola vyhlásená otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC451-2017-20** s alokáciou 130 mil. € a zameraním na podporu aktivity *A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla*. Výzva bola uzatvorená z dôvodu poklesu záujmu zo strany potenciálnych žiadateľov 8 hodnotiacim kolom, dňa 30. 4. 2018. Celkovo bolo predložených 51 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 103 396 127,84 €. Bolo schválených 37 ŽoNFP s výškou NFP na úrovni 79 462 260,10 €, pričom k 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 33 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 62 583 838,38 €.

Opätovný nárast záujmu o podporované aktivity zo strany potenciálnych žiadateľov bol podnetom pre vyhlásenie otvorenej výzvy **OPKZP-PO4-SC451-2019-50**. Výzva bola vyhlásená dňa 29. 3. 2019 s konečnou alokáciou 32,5 mil. € a rovnakým vecným zameraním ako predchádzajúca výzva. Bola uzatvorená 3 hodnotiacim kolom, dňa 31. 10. 2019. Predložených bolo 19 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške

38 595 363,52 €. Schválených bolo celkovo 13 ŽoNFP s výškou NFP na úrovni 32 142 419,03 € a k 15. 2. 2021 bolo kontrahovaných 12 projektov so zazmluvnenou výškou NFP 29 739 828,39 €, pričom 1 projekt bol v štádiu kontrahovania.

Po analýze potenciálneho záujmu v oblasti rekonštrukcie rozvodov tepla bola dňa 21. 11. 2019 vyhlásená modifikovaná výzva de minimis **OPKZP-PO4-SC451-2019-57** s alokáciou 10 mil. €. Výzva má rovnaké zameranie ako predchádzajúce 2 výzvy, pričom však čiastočne umožňuje eliminovať prekážky realizácie projektov vyplývajúce z pravidiel nariadenia o skupinových výnimkách. Výzva je k 15. 2. 2021 stále otvorená, pričom k uvedenému dátumu bolo doposiaľ ukončených 5 hodnotiacich kôl, v rámci ktorých bolo predložených 8 ŽoNFP s celkovým žiadaným NFP (EÚ zdroj) vo výške 1 411 962,27 €. Schválených bolo 5 ŽoNFP s výškou NFP 887 605,20 € a k 15. 2. 2021 boli kontrahované 4 projekty so zazmluvnenou výškou NFP 682 173,02 €, pričom 1 projekt bol v štádiu kontrahovania.

Dňa 18. 12. 2019 bola vyhlásená otvorená výzva **OPKZP-PO4-SC451-2019-60** s alokáciou 20 mil. € a zameraním na podporu aktivity *B. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW*. Výzva je k 15. 2. 2021 stále otvorená, pričom k uvedenému dátumu boli doposiaľ ukončené 4 hodnotiace kolá, v rámci ktorých bola predložená 1 ŽoNFP, ktorá bola aj schválená s výškou NFP 1 193 023,19 €. K 15. 2. 2021 bola v štádiu zazmluvňovania.

V zmysle vyššie uvedeného boli k 15. 2. 2021 v rámci tohto špecifického cieľa stále otvorené 2 výzvy, výzva OPKZP-PO4-SC451-2019-57 zameraná na podporu rozvodov CZT a výzva OPKZP-PO4-SC451-2019-60 zameraná na podporu zariadení vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla.

V rámci výzvy OPKZP-PO4-SC451-2019-57 možno od ukončenia 2 hodnotiaceho kola registrovať významnejšiu stratu záujmu zo strany potenciálnych žiadateľov. Kým v prvých 2 hodnotiacich kolách bolo predložených 6 ŽoNFP v nasledujúcich 3 hodnotiacich kolách to boli už iba dve. Z uvedeného dôvodu SIEA plánuje znížiť alokáciu na túto výzvu o 7,5 mil. €. Po takejto úprave zostane v tejto výzve voľných približne 1,3 mil. € (EÚ zdroje).

Vzhľadom k zrejmemu nezáujmu potenciálnych žiadateľov o podporu v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC451-2019-60, SIEA plánuje znížiť alokáciu na predmetnú výzvu o 15 mil. €. Po takejto úprave zostane v tejto výzve voľných približne 3,8 mil. € (EÚ zdroje).

Navrhované zmeny OP KŽP vzťahujúce sa k prioritnej osi 4

V nadväznosti na vyššie popísaný stav implementácie jednotlivých špecifických cieľov prioritnej osi 4, vychádzajúci z reálneho záujmu o jednotlivé výzvy a z reálnej implementácie zazmluvnených projektov, ale aj v snahe zabezpečiť bezproblémovú implementáciu celej výšky finančných prostriedkov alokovaných na prioritnú os SIEA navrhuje viacero úprav znenie OP KŽP.

▪ Doplnenie podaktivít v rámci aktivity B ŠC 4.1.1 OP KŽP

Na strane 105, kapitola **2.4.2.2 Oprávnené aktivity** SIEA navrhuje doplnenie nových podaktivít aktivity B. Navrhované znenie OP KŽP je nasledovné:

„B. Výstavba zariadení na:

- výrobu biometánu;
- využitie vodnej energie;
- využitie slnečnej energie na výrobu tepla;
- **využitie slnečnej energie na výrobu elektriny;**
- **výrobu vodíka elektrolyzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility, v súlade so zameraním EZD;**
- využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla;
- využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom;
- výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd;“

Na strane 109, kapitola **2.4.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov** SIEA navrhuje doplnenie novej prvej odrážky v ods. 3 v znení:

„V prípade aktivít A.¹³⁹ a B.¹⁴⁰:

- **zvýhodňované budú projekty výroby vodíka elektrolyzou s využitím OZE pred samostatnými projektami využitia slnečnej energie na výrobu elektriny;“**

Dôvodom navrhovaného doplnenia nových podaktivít v rámci aktivity B ŠC 4.1.1 je, že SIEA v súčasnosti eviduje rastúci záujem o využívanie obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“). V rámci výzvy s kódom OPKZP-PO4-SC411-2019-61, ktorá je zameraná na využitie OZE zaevidovala SIEA ku dňu 15. 2. 2020 žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „ŽoNFP“) so žiadanou výškou NFP takmer 17,4 mil. EUR (EÚ zdroj), pričom alokácia finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu bola 10 mil. EUR. Záujem o využitie OZE predovšetkým v oblasti výroby tepla v rámci predložených ŽoNFP teda prevyšoval alokáciu výzvy takmer o 74 %.

Zároveň SIEA eviduje zvýšený záujem o využitie OZE na výrobu elektrickej energie s nulovými emisiami znečisťujúcich látok do ovzdušia a to nielen na základe všeobecných dopytov k oprávnenosti poskytovanej podpory, ale aj od potenciálnych žiadateľov v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC421-2019-59. Tento záujem sa podstatne zvýšil najmä od 1. 1. 2019, kedy bola čiastočne odstránená bariéra pripájania nových zdrojov elektrickej energie do distribučných sietí zavedením tzv. lokálneho zdroja v zmysle § 2 ods. 3 písm. n) zákona č. 309/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.² Napriek tomu, že po splnení požadovaných podmienok je možné pripojiť do distribučnej siete lokálny zdroj, inštalovaný výkon takéhoto zdroja je obmedzený nielen hodnotou inštalovaného výkonu 500 kW, ale aj maximálnou rezervovanou kapacitou odberného miesta.

Zvýšený záujem o výrobu elektriny z OZE zo strany potenciálnych žiadateľov súvisí aj s očakávaným úplným odstránením tzv. „Stop-Stavu“, ktorý trvá už od konca roku 2013 a zabráňuje pripojeniu nových zdrojov elektrickej energie do elektrizačnej sústavy SR z dôvodu obmedzenej kapacity

² Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

prenosovej sústavy. Úplné odstránenie „Stop-Stavu“ možno očakávať v druhom kvartáli 2021.

Z uvedených dôvodov je cieľom SIEA promptne zareagovať na odstránenie tejto technickej prekážky a podporiť aj projekty výroby elektrickej energie vyšších výkonov a to najmä tie, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov a nezvyšujú emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Uvedený záujem SIEA je v súlade s cieľmi EÚ v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov ako aj znižovania emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a to najmä tuhých častíc PM₁₀ a PM_{2,5}.

Navrhované aktivity sú v súlade s tzv. Parížskou dohodou o zmene klímy (ďalej len Parížska dohoda), ktorá bola podpísaná 22. apríla 2016, ako prvá všeobecne právne záväzná celosvetová dohoda v oblasti obmedzenia globálneho otepľovania. Parížska dohoda bola ratifikovaná EÚ 5. októbra 2016. Pri podpise Parížskej dohody EÚ nielenže potvrdila záväzok dosiahnuť do roku 2030 najmenej 40 % zníženie vlastných emisií skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 ale v rámci Európskeho ekologického dohovoru sa zaviazala, že do roku 2050 bude uhlíkovo neutrálna.

Záväzok 40% zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 ako aj záväzok uhlíkovej neutrality do roku 2050 sú ambiciózne plány, ktorých uskutočnenie vyžaduje bezodkladné konanie zo strany členských štátov.

Hoci je Parížska dohoda účinná od 1. januára 2020, SR sa už v roku 2019 prihlásila k záväzku dosiahnuť do roku 2050 uhlíkovú neutralitu. Uznesením vlády SR č. 606/2019 bol v decembri 2019 schválený *Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030* (ďalej len „INEaKP“), ktorý nielenže podčiarkuje tento záväzok SR ale ustanovuje aj záväzné ciele SR do roku 2030 najmä v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Navrhované aktivity vytvoria podmienky pre významný príspevok znižovania emisií CO₂ do roku 2030 a zabezpečenie uhlíkovej neutrality do roku 2050.

Výstavba zariadení na výrobu vodíka vrátane distribučnej siete a čerpacích staníc vodíka môže taktiež významne prispieť k dosahovaniu uvedených cieľov, keďže sa vodík bude vyrábať elektrolýzou s využitím elektriny OZE. Tým sa podporí zníženie emisií skleníkových plynov a zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe.

V zmysle INEaKP má jeden z najväčších potenciálov znižovania emisií skleníkových plynov automobilový priemysel. V zmysle čl. 5 Smernice EP a Rady 2014/94/EÚ o alternatívnych palivách v platnom znení má SR do roku 2025 mať k dispozícii primeraný počet vodíkových čerpacích staníc zabezpečujúci premávku vozidiel s motorom poháňaným vodíkom. Navrhovaná podpora aktivity významne prispeje k plneniu tohto záväzku, keďže v súčasnosti na území SR ešte nie je vybudovaná ani jedna vodíková čerpacia stanica.

Význam vodíka podčiarkuje aj ods. 27 preambuly Smernice EP a Rady 2014/94/EÚ o alternatívnych palivách v platnom znení, ktorá považuje vodík za „...mimoriadne atraktívny zdroj energie...“ pričom v zmysle čl. 2 písm. d) Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike v platnom znení sa za energetické produkty považuje okrem iných aj obnoviteľná energia a iná forma energie, za ktorú je považovaný aj vodík.

Podporou predmetnej aktivity sa taktiež prispeje k zníženiu následkov hospodárskej krízy spôsobenej pandémiou COVID19, a to umožnením zníženia nákladov oprávnených žiadateľov na energie. Uvedené si uvedomuje aj EK, ktorá prijala viaceré iniciatívy na podporu obnovy hospodárstva

za účelom potlačenia následkov COVID19 ako napr. *Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti* (Recovery and Resilience Facility). K uvedenému mechanizmu prijala EK dňa 22. 12. 2020 prijala viacero usmerňujúcich vzorov, ktoré majú členským štátom pomôcť pri navrhovaní ich národných plánov obnovy hospodárstva. Viaceré z týchto vzorov umožňujú investície na navrhovaných podaktivitách, teda do *výstavby zariadení na využitie slnečnej energie na výrobu elektriny, ako aj výstavby zariadení na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE vrátane distribučnej siete a čerpacích staníc vodíkovej mobility*.

Podpora výroby elektriny z OZE a v neposlednom rade aj výroba a distribúcia vodíka je v plnom súlade s cieľmi a zámermi Prioritnej osi 4 OP KŽP, keďže tieto podaktivity prispievajú k energeticky efektívnemu nízkouhlíkovému hospodárstvu vo všetkých sektoroch.

Zároveň je v súlade nielen s výsledkovým ukazovateľom ŠC 4.1.1 *Podiel energie z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR* ale aj jedným z výsledkov, ktorý sa má uvedeným ŠC dosiahnuť a tým je zníženie emisií skleníkových plynov. Všetky navrhované aktivity majú potenciál prispieť k dosahovaniu cieľov predmetného ŠC.

Výrobou elektrickej energie z OZE sa nielenže zvýši podiel OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR, ale čiastočne sa nahradí výroba vodíka z fosílnych palív v priemysle, čím sa ďalej znížia emisie skleníkových plynov.

Ďalším benefitom výroby vodíka elektrolýzou s využitím OZE je získavanie kyslíka, ktorý vzniká ako vedľajší produkt elektrolýzy a je ho možné využiť ako technický plyn napríklad v priemyselných odvetviach alebo zdravotníctve.

V zmysle uvedeného je mimoriadne vhodné rozšíriť portfólio podpory ŠC 4.1.1 o navrhované podaktivity.

V súvislosti s prehodnotením stavu a potenciálu plnenia jednotlivých špecifických cieľov ako aj na základe reálnych a zazmluvnených projektov je nevyhnutné upraviť alokácie a typy území viazané na jednotlivé kategórie intervencií uvedené na strane 133 a 134, kapitola 2.4.8 Kategórie intervencií, tabuľka 50 Oblasť intervencie a tabuľka 52 Typ územia.

Pôvodná tabuľka:

Tabuľka 1 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	10	65 000 000
	11	18 308 360
	12	31 666 519
	13	449 866 475

Návrh zmeny:

Tabuľka 2 Oblasť intervencie

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	10	33 515 395
	11	32 793 776
	12	68 670 622
	13	467 977 307

	16	135 863 283
	68	64 919 010
	70	20 820 954

	16	111 424 857
	68	29 062 644
	70	43 000 000

Pôvodná tabuľka:

Tabuľka 3 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	382 413 246
	02	315 507 307
	03	88 524 048

Návrh zmeny:

Tabuľka 4 Typ územia

Dimenzia 3 – Typ územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinuté regióny SR	
Prioritná os	Kód	Suma (v EUR)
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	01	175 391 398
	02	277 403 403
	03	333 649 800

Všetky vyššie uvedené skutočnosti vyplývajúce z analýzy aktuálneho stavu časti prioritnej osi majú za následok, okrem iného, aj úpravu cieľových hodnôt ukazovateľov. Potreba zmeny cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov (ďalej aj „MU“) **vychádza z aktualizácie hodnôt vstupujúcich do pôvodne definovanej metodiky na určenie plánovaných hodnôt MU**, ktorá bola nastavená pri tvorbe OP KŽP. Tento systém vychádza z alokácie určenej pre dosiahnutie stanovených merateľných ukazovateľov a stanovenia investičnej náročnosti jednotlivých aktivít, ktorá je determinovaná viacerými faktormi. Medzi tieto faktory patrí, okrem iného, aj intenzita pomoci zo zdrojov EÚ a SR k celkovým výdavkom, pričom práve v rámci týchto hodnôt nastalo ich zreálnenie na základe reálneho dopytu zo strany žiadateľov. Najmä v prípade aktivít spadajúcich pod špecifický cieľ 4.1.1 je evidovaný v rámci všetkých relevantných výziev výrazne vyšší dopyt zo strany územnej samosprávy ako zo strany súkromného sektora, čo má za následok zvýšenie percenta financovania a teda zvýšenie súhrnného koeficientu úpravy investičnej náročnosti. V zmysle tejto metodiky sa následne alokácia určená pre naplnenie tej ktorej aktivity použije na stanovenie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov vzhľadom na upravenú investičnú náročnosť.

V nadväznosti na úpravu alokácií viazaných na jednotlivé špecifické ciele popísané v časti 1. Analýza aktuálneho stavu implementácie špecifických cieľov Prioritnej osi 4 a úpravu investičnej náročnosti v nadväznosti na zreálnenie percenta spolufinancovania zo strany EFRR a SR dochádza k potrebe úpravy merateľných ukazovateľov špecifického cieľa 4.1.1, 4.2.1, 4.3.1 a 4.5.1.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v prípadoch, kedy zmena v hodnotách vstupujúcich do metodiky (alokácia, percento spolufinancovania) mala mať za následok zníženie cieľovej hodnoty, no vzhľadom na aktuálne kontrahované projekty a dosahované hodnoty ukazovateľov je predpoklad naplnenia pôvodnej hodnoty, SIEA nenavrhne zapracovať tieto zmeny a navrhuje ponechanie pôvodných hodnôt.

Pre zdôvodnenie nastavenia jednotlivých hodnôt je v prílohe č. 2 priložená metodika výpočtu v tabuľkovej forme.

ŠC 4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR

Na strane 111 a 112, kapitola 2.4.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu sa upravujú cieľové hodnoty vybraných MU.

Tabuľka 5 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO01	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora	podniky	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	49 22	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
CO30	Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov	MW	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	392 346	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
CO34	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	t ekviv. CO ₂	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	180 000 127 593	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
CO34	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	t ekviv. CO ₂	EFRR	rozvinutejší región SR	7 000 3 485	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0188	Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov	MWe	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	49 43	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0189	Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov	MWt	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	343 303	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok

Ako je zrejme s priloženou tabuľkou výpočtov, v rámci aktivít špecifického cieľa 4.1.1 dochádza k navýšeniu alokácie, čo by malo mať vplyv na nárast cieľových hodnôt dotknutých merateľných ukazovateľov. Ako je však uvedené v texte vyššie, pri nastavovaní týchto hodnôt na začiatku operačného programu, ale aj pri následných revíziách, sa počítalo s nižšou mierou spolufinancovania zo strany EÚ zdrojov a zdrojov štátneho rozpočtu. Na základe reálne predložených projektov (vysoké percento prijímateľov zo strany územnej samosprávy) a spôsobu implementácie aktivity C (prostredníctvom národných projektov Zelená domácnostiam a Zelená domácnostiam II) je však potrebné upraviť mieru

spolufinancovania, čím dochádza k zvýšeniu súhrnného koeficientu úpravy investičnej náročnosti a tým k navrhovanému poklesu hodnôt merateľných ukazovateľov.

ŠC 4.2.1 Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch

Na strane 116, kapitola 2.4.3.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu sa upravujú cieľové hodnoty vybraných MU.

Tabuľka 6 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO30	Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov	MW	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	35 21	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
CO34	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	t ekvív. CO ₂	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	69 987 42 366	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0032	Počet podnikov s registrovaným EMAS a zavedeným systémom environmentálneho manažérstva	počet	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	22 14	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0188	Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov	MWe	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	15 9	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0189	Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov	MWt	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	20 12	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok

V rámci predmetného špecifického cieľa dochádza z dôvodu nenaplnenia očakávaného záujmu zo strany žiadateľov k zníženiu alokácie na aktivity, čo má za následok zníženie niektorých merateľných ukazovateľov. Vo viacerých prípadoch i napriek možnej úprave SIEA nenavrhuje ich zníženie z dôvodu naplnenia na pôvodnej úrovni.

ŠC 4.3.1 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov

Na strane 121, kapitola 2.4.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu sa upravujú cieľové hodnoty vybraných MU.

Tabuľka 7 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO32	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách	kWh/rok	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	278 900 000 290 069 583	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
CO34	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	t ekviv. CO ₂	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	73 500 76 488	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0180	Počet verejných budov na úrovni nízkoenergetickej alebo ultranízkoenergetickej alebo s takmer nulovou potrebou energie	počet	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	550 573	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0183	Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek	m ²	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	1 248 000 1 297 906	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0187	Zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách	kWh/rok	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	172 000 000 178 889 416	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok

Vzhľadom k zvýšeniu alokácie naviazanej na tento špecifický cieľ dochádza k nárastu plánovaných cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov uvedených v tabuľke vyššie.

Špecifický cieľ OP KŽP 4.5.1 Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využitel'nom teple

Na strane 132, kapitola 2.4.6.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu sa upravujú cieľové hodnoty vybraných ukazovateľov

Tabuľka 8 Spoločné ukazovatele výstupu a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni programu, v členení podľa investičnej priority a kategórie regiónu (ak relevantné)

ID	Ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia vykazovania
CO34	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	t ekviv. CO ₂	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	205 704 85 578	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0038	Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom	MWh/rok	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	734 444 305 546	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
O0039	Množstvo tepla vyrobeného vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využitel'nom teple	MWh/rok	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	320 039 102 276	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok

00040	Zvýšenie inštalovaného výkonu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple	MW	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	36 11	Monitorovanie implementácie OP KŽP	Raz za kalendárny rok
-------	--	----	------	----------------------------	---------------------	------------------------------------	-----------------------

Vyššie uvedené úpravy sú dôsledkom navrhovaného zníženia alokácie vyhradenej na aktivity tohto špecifického cieľa, výrazný pokles sa týka najmä ukazovateľov naviazaných na aktivitu B Výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW.

Uvedená úprava má nasledovný vplyv na úpravu ukazovateľov výkonnostného rámca uvedených na strane 132, kapitola 2.4.7 *Výkonnostný rámec prioritnej osi 4*.

Tabuľka 9 Výkonnostný rámec prioritnej osi 4

Typ ukazovateľa (Implementačný krok, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu alebo výsledku)	ID	Definícia ukazovateľa alebo implementačného kroku	Merná jednotka (ak prichádza do úvahy)	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ pre rok 2018	Celkový cieľ (2023)	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy)
ukazovateľ výstupu	CO30	Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov	MW	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	160	392 346	Monitorovanie implementácie OP KŽP	podiel na alokácii prioritnej osi určenej menej rozvinutým regiónom SR – 17,57 %
ukazovateľ výstupu	O0183	Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek	m ²	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	187 200	1 248 000 1 297 906	Monitorovanie implementácie OP KŽP	podiel na alokácii prioritnej osi určenej menej rozvinutým regiónom SR – 56,38 %
finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom a predložení žiadostí o platby Európskej komisii	Eur	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	285 242 931	987 271 919 970 466 366	ITMS / CO (MF SR)	

Prioritná os 5

- Presun disponibilných zdrojov v rámci Prioritnej osi 5 OP KŽP do oblasti prípravy, vykonávania, monitorovania a inšpekcie vzhľadom na potrebu zabezpečenia výkonu činností v tejto oblasti do konca obdobia realizácie OP KŽP

Technická pomoc slúži aj ako komplexná podpora potrebná pre úspešnú realizáciu OP KŽP a preto pokrýva aj náklady na zabezpečenie činnosti zamestnancov podieľajúcich sa na riadení a implementácii operačného programu, a to priame náklady - mzdy a vzdelávanie zamestnancov a nepriame náklady - materiálne a technické zabezpečenie (vrátane externých služieb, ako napr. dodávky energií, vody a pod.).

Navrhovaná zmena v rámci OP KŽP sa týka presunu disponibilných zdrojov z *oblasti intervencie Hodnotenie a štúdie (122) a z oblasti intervencie Informovanie a komunikácia (123) do oblasti intervencie Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia (121).*

Celková alokácia finančných zdrojov Prioritnej osi 5 OP KŽP predstavuje sumu **77 000 000 € (zdroj EÚ)** a to pre jednotlivé oblasti intervencie nasledovne: Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia (121) v sume **59 000 000 € (zdroj EÚ)**, Hodnotenie a štúdie (122) v sume **6 000 000€ (zdroj EÚ)** a v oblasti Informovanie a komunikácia (123) v sume **12 000 000€ (zdroj EÚ)**.

Z finančných prostriedkov technickej pomoci **v rámci oblasti intervencie 121 (Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia)** sú financované mzdy zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii programu, ako aj špecifické vzdelávacie aktivity, zamerané na prehĺbenie odborných znalostí zamestnancov potrebných špecificky pre plnenie cieľov OP KŽP a implementáciu aktivít v rámci predmetu jeho podpory (uvedené vzdelávacie aktivity dopĺňajú základné vzdelávacie aktivity v oblasti systému riadenia a kontroly a ktoré sú zabezpečované na centrálnej úrovni z prostriedkov Operačného programu Technická pomoc).

Aktuálny stav (k 13. 5. 2021) kontrahovania a čerpania zdrojov technickej pomoci na oblasť intervencie 121 v členení na riadiaci orgán a jednotlivé sprostredkovateľské orgány je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Subjekt	alokácia OI 121			kontrahovanie k 13.05.2021			čerpanie k 13.05.2021		
	zdroj EÚ	zdroj ŠR	spolu	zdroj EÚ	zdroj ŠR	spolu	zdroj EÚ	zdroj ŠR	Spolu
SIEA	16 634 411,67 €	3 408 376,31 €	20 042 787,98 €	14 015 033,57 €	2 871 668,03 €	16 886 701,60 €	10 066 372,33 €	2 062 590,79 €	12 128 963,12 €
MV SR	3 950 536,60 €	809 461,47 €	4 759 998,07 €	3 512 198,86 €	719 646,46 €	4 231 845,32 €	3 512 198,86 €	719 646,46 €	4 231 845,32 €
SAŽP	17 389 979,94 €	3 563 191,58 €	20 953 171,52 €	17 262 923,48 €	3 537 157,91 €	20 800 081,39 €	16 401 784,69 €	3 360 711,33 €	19 762 496,02 €
MŽP SR	21 025 071,79 €	4 308 018,70 €	25 333 090,49 €	17 864 072,69 €	3 660 332,18 €	21 524 404,87 €	17 707 083,42 €	3 628 165,17 €	21 335 248,59 €
Spolu	59 000 000,00 €	12 089 048,07 €	71 089 048,07 €	52 654 228,60 €	10 788 804,58 €	63 443 033,18 €	47 687 439,30 €	9 771 113,75 €	57 458 553,05 €

Z údajov v uvedenej tabuľke vyplýva, že na zdroje technickej pomoci OP KŽP v oblasti intervencie 121 (**Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia**) boli predložené a zazmluvnené projekty v celkovom objeme takmer 90 % a čerpanie zdrojov na oblasť intervencie 121 dosahuje približne 81 % jej alokácie.

Preto vzniká potreba presunu disponibilných zdrojov z oblastí intervencie 122 (Hodnotenie a štúdie) a 123 (Informovanie a komunikácia) tak, aby ich v čo najväčšej miere bolo možné využiť na dofinancovanie administratívnych kapacít tak, aby nebola ohrozená plynulá implementácia programu.

Z dôvodu zabezpečenia riadneho fungovania riadiaceho orgánu pre OP KŽP, a najmä výkonu činností v oblasti riadenia a implementácie OP KŽP až do ukončenia jeho realizácie na konci roka 2023 sa ako racionálne a optimálne opatrenie navrhuje presun voľných finančných prostriedkov z oblasti intervencie 122 a 123 do oblasti intervencie 121. V oblastiach intervencie 122 a 123 riadiaci orgán eviduje voľné finančné prostriedky v celkovom objeme 8 739 524 €, ktoré môžu byť presunuté do oblasti intervencie 121 bez toho, aby bolo ohrozené plnenie činností v oblasti informovania a publicity (v rámci oblasti intervencie 123) a v oblasti externého hodnotenia operačného programu, najmä jeho environmentálnych, sociálno-ekonomických a územných dopadov v štruktúre podľa jednotlivých prioritných osí (v rámci oblasti intervencie 122). Na každú z uvedených oblastí intervencie zostávajú okrem už zazmluvnených zdrojov k dispozícii na ďalšie využitie finančné zdroje v objeme 0,5 mil. €.

Predmetný návrh zároveň reaguje na situáciu, že finančné prostriedky v rámci PO 5 neboli alokované na oblasť intervencie 121 Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia v dostatočnom objeme tak, aby pokryli potreby jednotlivých subjektov zapojených do implementácie EŠIF v rámci OP KŽP na celé programové obdobie do konca roka 2023. K uvedenej situácii došlo na základe objektívnych príčin, pretože celková alokácia zdrojov technickej pomoci pre riadiaci orgán a všetky SO pre OP KŽP bola záväzná na úrovni operačného programu a vyplynula z rozdelenia objemu zdrojov na technickú pomoc pre členský štát, t. j. Slovenskú republiku (ktorý predstavuje 4 % z alokácie štrukturálnych a investičných fondov pre SR) medzi Operačný program Technická pomoc a jednotlivé operačné programy v súlade s Partnerskou dohodou SR na obdobie 2014 – 2020.

V tejto súvislosti pre porovnanie uvádzame percentuálny podiel alokácie na technickú pomoc vo vzťahu k celkovej alokácii z operačného programu v rámci jednotlivých operačných programov SR financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 – 2020 (na základe údajov ku koncu roka 2020), Z uvedeného porovnania vyplýva, že OP KŽP je jedným z programov s najnižším podielom zdrojov na technickú pomoc. Tento podiel celkových zdrojov na technickú pomoc alokovaných do OP KŽP zadáva následne aj rámec pre alokáciu zdrojov na oblasť intervencie 121, t. j. na financovanie subjektov zapojených do riadenia a implementácie OP KŽP.

Program	Alokácia (zdroj EÚ)		
	Celkom	Technická pomoc	% TP z OP
OP Ľudské zdroje	2 593 166 516	78 600 000	3,03%
OP Integrovaná infraštruktúra	6 029 937 611	157 000 000	2,60%

OP Kvalita životného prostredia	2 832 531 290	77 000 000	2,72%
Integrovaný regionálny operačný program	1 699 941 778	62 000 000	3,65%
OP Efektívna verejná správa	251 476 497	13 137 972	5,22%
OP Rybné hospodárstvo	11 812 818	937 100	7,93%
Program rozvoja vidieka	1 559 691 844	59 291 790	3,80%

Zároveň v súčasnosti nie je zatiaľ vzhľadom na stav prípravy legislatívy EÚ a nadväzne aj Partnerskej dohody SR na obdobie 2021 – 2021, ako aj Operačného programu Slovensko, možné parciálne čerpanie z nového programového obdobia 2021 - 2027 už v roku 2021, ktoré sa pôvodne predpokladalo.

Navrhovaným presunom zdrojov medzi oblastami intervencie v rámci prioritnej osi 5 Technická pomoc sa zvyšuje alokácia na oblasť intervencie **121 - Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia z pôvodných 59 000 000 € na 67 739 524 €**. Zároveň sa o rovnakú celkovú sumu znižuje alokácia na oblasti intervencie **122 a 123, a to v oblasti intervencie 122 - Hodnotenie a štúdie z pôvodných 6 000 000 € na 516 881 € a v oblasti intervencie 123 - Informovanie a komunikácia z pôvodných 12 000 000 € na 8 743 595 €**.

Presunom voľných finančných zdrojov do oblasti intervencie 121 bude možné eliminovať riziko nedostatočných finančných zdrojov na financovanie administratívnych kapacít riadiaceho orgánu pre OP KŽP a v menšej miere aj jednotlivých sprostredkovateľských orgánov pre OP KŽP, na dofinancovanie ktorých budú ešte nad rámec zdrojov disponibilných v OP KŽP, prioritnej osi 5 Technická pomoc, potrebné ďalšie zdroje na základe požiadavky na navýšenie zdrojov zo štátneho rozpočtu.

V súvislosti s uvedeným presunom finančných prostriedkov sa nenavrhuje zníženie cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov OP KŽP v rámci prioritnej osi 5 Technická pomoc.

Vplyvy navrhovanej zmeny OP KŽP

Riadiaci orgán pre OP KŽP v súlade s článkom 30 ods. 1 všeobecného nariadenia predmetný návrh zmeny operačného programu náležite odôvodnil a navrhol riešenia pre jednotlivé prioritné osi, ktoré vychádzajú z analýzy aktuálneho stavu fyzickej a finančnej implementácie operačného programu. Vykonané úpravy OP KŽP nemajú za dôsledok významnú zmenu obsahového zamerania, špecifických cieľov, ani výsledkov operačného programu. Zmeny v textovej časti sú zamerané najmä na precizovanie textu a aktualizáciu strategických dokumentov, konkrétne doplnením Európskej zelenej dohody do relevantných častí operačného programu, tzn. nevedú k zmene celkového obsahového zamerania operačného programu.

Ciele programu prispievajúce k napĺňaniu cieľov stratégie Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (Európa 2020) touto úpravou nie sú dotknuté a zostávajú rovnako bez zmeny.

Navrhovaná zmena nemá vplyv na súlad OP KŽP s horizontálnymi princípmi uvedenými v čl. 5, 7 a 8 všeobecného nariadenia.

Návrh zmeny OP KŽP (verzia 12) bol posúdený v zisťovacom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“). Oznámenie o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 12)“ bolo v plnom znení sprístupnené dňa 17. 5. 2021 na internetovej stránke MŽP SR <http://www.enviro.gov.sk/>, na stránke Operačného programu Kvalita životného prostredia <http://www.op-kzp.sk/>, na informačnom portáli rezortu MŽP SR <http://www.enviroportal.sk/>, informácia bola tiež zverejnená v tlači s celoštátnym dosahom (v denníku SME) a tiež zaslaná elektronicky členom Monitorovacieho výboru pre OP KŽP. K návrhu bolo možné zasielať pripomienky do 1. 6. 2021.

V rámci zisťovacieho konania bol návrh zmeny OP KŽP (verzia 12) posúdený podľa kritérií pre zisťovacie konanie uvedených v prílohe č. 3 zákona, do ktorej sú transponované kritériá pre určenie pravdepodobnej dôležitosti účinkov podľa Prílohy II smernice 2001/42/ES („SEA smernica“). Z posúdenia navrhovanej zmeny OP KŽP podľa uvedených kritérií vyplynulo, že vykonanou zmenou sa nezmení z obsahového hľadiska celkový rámec tohto strategického dokumentu tak, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky, čiže celkové zameranie a cieľ, zostávajú zachované (v porovnaní s pôvodným znením OP KŽP). Podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z., na základe oznámenia o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 12)“, a po ukončení zisťovacieho konania bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č. 8889/2021-7.2.1, 32511/2021, 9491/2021-11.1.1/dh zo dňa 16. 6. 2021, z ktorého vyplýva, že ďalej sa zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena OP KŽP (verzia 12)“ nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Predmetné rozhodnutie je sprístupnené na internetových adresách: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zmena-operacneho-programu-kvalita-zivotneho-prostredia-verzia-12->, <https://minzp.sk/uradna-tabula/eia/32511-2021-zmena-operacneho-programu-kvalita-zivotneho-prostredia-verzia-12-rozhodnutie.html> a <https://www.op-kzp.sk/sea-2/>.

Prehľad úprav OP KŽP

▪ Finančné tabuľky

Do finančného plánu OP KŽP časti 3.2 (Tabuľky 68 a 69) boli premietnuté zmeny vyplývajúce z vyššie popísaného presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1, čím došlo k zvýšeniu alokácie PO 1 a v rovnakom objeme k zníženiu alokácie PO 2. Zároveň došlo k úprave zdrojov za národné spolufinancovanie v rámci PO 4 (pre kategóriu regiónov „menej rozvinutý región“). V dôsledku presunu zdrojov KF z PO 2 do PO 1 zároveň dochádza k navýšeniu miery spolufinancovania (zo zdrojov EÚ) uvedenej vo finančnom pláne OP KŽP v rámci PO 1, a to z pôvodných 80,79 % na 80,89 % keďže sa v rámci PO 1 zvyšuje podiel alokácie určenej na aktivity mimo schémy štátnej pomoci. Zároveň dochádza k navýšeniu miery spolufinancovania aj v rámci PO 4, a to z pôvodných 79,66 % na 81,04 %, v dôsledku zníženia alokácie jednotlivých výziev, súčasnej miery kontrahovania a právnej formy žiadateľov predkladajúcich ŽoNFP.

V časti 3.3 (Tabuľka 70) Finančného plánu dochádza k zmene indikatívnej alokácie na podporu cieľov zmeny klímy, ako aj podielu alokácie prioritnej osi na celkovej alokácii OP KŽP dotknutých prioritných osí.

3. Finančný plán operačného programu

3.1. Prehľad finančných prostriedkov podľa fondov a súm na výkonnostnú rezervu

Tabuľka 10 Prehľad jednotlivých rokov s vymedzením zodpovedajúcej výšky výkonnostnej rezervy

	Fond	Kategória regiónu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Spolu	
			Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva
(1)	EFRR	menej rozvinuté regióny	148 298 264	0	155 690 427	0	163 180 886	0	170 567 133	0	178 473 645	0	186 940 718	0	101 533 244	0	1 104 684 317	0
(2)	EFRR	rozvinutejšie regióny	483 088	11 541	507 168	12 116	531 569	12 699	555 630	13 274	581 386	13 890	608 969	14 548	623 927	14 907	3 891 737	92 975
(3)	KF	N/A	216 128 576	13 795 441	227 628 663	14 529 489	239 252 438	15 271 432	250 287 581	15 975 803	261 615 105	16 698 837	274 225 146	17 503 733	143 058 016	17 892 001	1 612 195 525	111 666 736
(4)	Spolu		364 909 928	13 806 982	383 826 258	14 541 605	402 964 893	15 284 131	421 410 344	15 989 077	440 670 136	16 712 727	461 774 833	17 518 281	245 215 187	17 906 908	2 720 771 579	111 759 711

3.2. Finančný plán operačného programu, ktorý stanovuje celkovú výšku finančných prostriedkov na programové obdobie 2014 – 2020 z každého fondu ako aj výšku národného spolufinancovania na úrovni programu a jednotlivých prioritných osí

Tabuľka 11 Finančný plán operačného programu

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Základ pre výpočet pomoci zo strany Únie (Celkové oprávnené výdavky alebo verejné oprávnené výdavky)	EÚ	Národné spolufinancovanie	Indikatívne rozdelenie národného spolufinancovania		Spolu	Miera spolufinancovania	Pre informáciu Príspevky EIB	Hlavná alokácia (celkové financovanie bez výkonnostnej rezervy)		Výkonnostná rezerva		Podiel výkonnostnej rezervy (EÚ zdroje) na celkovej pomoci zo strany EÚ na prioritnú os / (l)=(j)/(a) 100	
						Národné verejné zdroje	Národné súkromné zdroje				EÚ	Národné spolufinancovanie	EÚ	Národné spolufinancovanie		
				(a)	(b)=(c)+(d)	(c)	(d)	(e)=(a)+(b)	(f)=(a)/(e)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)		
Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných	KF	N/A	COV	1 535 798 465	362 863 088	206 171 828	156 691 260	1 898 661 553	80,89%		1 424 131 729	336 479 589	111 666 736	26 383 499	7,27%	Odstránené: 1 498 481 123 Odstránené: 356 277 674 Odstránené: 200 903 497 Odstránené: 155 374 177 Odstránené: 1 854 758 797 Odstránené: 80,79% Odstránené: 1 386 814 387 Odstránené: 329 727 880 Odstránené: 26 549 794 Odstránené: 7,45%

zdrojom prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry															
Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	N/A	COV	188 063 796▼	33 187 729▼	33 187 729▼	0	221 251 525▼	85,00%		188 063 796▼	33 187 729▼	0	0	0,00%
Prioritná os 3 Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	243 896 216	43 040 511	40 171 209	2 869 302	286 936 727	85,00%		243 896 216	43 040 511	0	0	0,00%
Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	786 444 601	184 021 765▼	108 384 589▼	75 637 176▼	970 466 366▼	81,04%▼		786 444 601	184 021 765▼	0	0	0,00%
		rozvinutej šie	COV	1 328 212	1 328 212	1 328 212	0	2 656 424	50,00%		1 235 237	1 235 237	92 975	92 975	7,00%
Prioritná os 5: Technická pomoc	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	74 343 500	13 119 442	13 119 442	0	87 462 942	85,00%		74 343 500	13 119 442			0,00%
		rozvinutej šie	COV	2 656 500	2 656 500	2 656 500	0	5 313 000	50,00%		2 656 500	2 656 500			0,00%
Celkovo	EFRR	menej rozvinuté regióny	COV	1 104 684 317	240 181 718▼	161 675 240▼	78 506 478▼	1 344 866 035▼	82,14%▼		1 104 684 317	240 181 718▼	0	0	0,00%
Celkovo	EFRR	rozvinutej šie	COV	3 984 712	3 984 712	3 984 712	0	7 969 424	50,00%		3 891 737	3 891 737	92 975	92 975	2,33%
Celkovo	EFRR	N/A	COV	1 108 669 029	244 166 430▼	165 659 952▼	78 506 478▼	1 352 835 459▼	81,95%▼		1 108 576 054	244 073 455▼	92 975	92 975	0,01%
Celkovo	KF	N/A	COV	1 723 862 261	396 050 817	239 359 557▼	156 691 260▼	2 119 913 078	81,32%		1 612 195 525	369 667 318▼	111 666 736	26 383 499▼	6,48%
Spolu				2 832 531 290	640 217 247▼	405 019 509▼	235 197 738▼	3 472 748 537▼	81,56%▼		2 720 771 579	613 740 773▼	111 759 711	26 476 474▼	3,95%

Odstránené: 225 381 138
Odstránené: ...
Odstránené: .
Odstránené: 265 154 281
Odstránené: 225 381 138
Odstránené: ...
Odstránené: 200 827 318
Odstránené: 100 276 346
Odstránené: 100 550 972
Odstránené: .
Odstránené: 79,66%
Odstránené: 200 827 318
Odstránené: 256 987 271
Odstránené: 153 566 997
Odstránené: 103 420 274
Odstránené: 1 361 671 588
Odstránené: 81,13%
Odstránené: 256 987 271
Odstránené: 260 971 983
Odstránené: 157 551 709
Odstránené: 103 420 274
Odstránené: 1 369 641 012
Odstránené: 80,95%
Odstránené: 260 879 008
Odstránené: 240 676 640
Odstránené: 155 374 177
Odstránené: 369 501 023
Odstránené: 26 549 794
Odstránené: 657 022 800
Odstránené: 398 228 349
Odstránené: 258 794 451
Odstránené: 3 489 554 090
Odstránené: 81,17%
Odstránené: 630 380 031
Odstránené: 26 642 769

Tabuľka 12 Členenie finančného plánu operačného programu podľa prioritných osí, fondu, kategórie regiónov a tematického cieľa

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Tematický cieľ	EÚ zdroje (EUR)	Národné spolufinancovanie (EUR)	Spolu (EUR)
Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry	KF	N/A	6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov	1 535 798 465 ▼	362 863 088 ▼	1 898 661 553 ▼
Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami	KF	N/A	5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	188 063 796 ▼	33 187 729 ▼	221 251 525 ▼
Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika	243 896 216	43 040 511	286 936 727
Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	786 444 601	184 021 765 ▼	970 466 366 ▼
		rozvinutejšie regióny SR		1 328 212	1 328 212	2 656 424
Prioritná os 5: Technická pomoc	EFRR	menej rozvinuté regióny SR	N/A	74 343 500	13 119 442	87 462 942
		rozvinutejšie regióny SR		2 656 500	2 656 500	5 313 000
SPOLU				2 832 531 290	640 217 247 ▼	3 472 748 537 ▼

Odstránené:

Odstránené: 1 498 481 123

Odstránené:

Odstránené:

Odstránené: 356 277 674

Odstránené:

Odstránené: 1 854 758 797

Odstránené: 225 381 138

Odstránené: 39 773 143

Odstránené: 265 154 281

Odstránené: 200 827 318

Odstránené: 987 271 919

Odstránené: 657 022 800

Odstránené: 3 489 554 090

1.1. Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy

Tabuľka 13 Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy (čl. 27 ods. 6 VNR)

Prioritná os	Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy (EUR)	Podiel z celkovej alokácie na operačný program (%)
1. Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry (TC6)	127 898 624 ▼	4,52 ▼
2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami (TC5a)	188 063 796 ▼	6,64 ▼
3. Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy (TC5b)	243 896 216	8,61
4. Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (TC4)	787 772 813	27,81

Odstránené: 143 152 375

Odstránené: 5,05

Odstránené: 225 381 138

Odstránené: 7,96

▪ **Textová časť**

- V kapitole 1.1.1.1 Rozvojové potreby a disparity a spôsob ich riešenia v rámci OP, v časti Zmena klímy, jej dôsledky a potreba aktívnej adaptácie bol pôvodný text poslednej vety doplnený nasledovne: „*Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy je prvým komplexným dokumentom SR v tejto oblasti, ktorý na základe scenárov a analýzy nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy poskytuje informácie o možnostiach na znižovanie zraniteľnosti a proaktívnu adaptáciu v súlade s Európskou zelenou dohodou (ďalej len „EZD“).*“
- V podkapitole 1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov a v Tabuľka 5 Prehľad investičnej stratégie OP boli v dôsledku presunu disponibilných finančných prostriedkov z PO 2 do PO 1 upravené alokácie a podiel na celkovej podpore Únie poskytnutej na OP pre tieto dve prioritné osi.
- V podkapitole 2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol zvýšený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 1 854 758 797 € na hodnotu 1 898 661 553 €.
- V podkapitole 2.1.1.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov, aktivity B. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov sa v texte popisu smerovania finančnej pomoci v rámci predmetnej aktivity navrhuje úprava pôvodného textu „výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na **materiálové zhodnocovanie** nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa dajú použiť ako palivo;“ novým znením na: „výstavbu nových zariadení alebo rekonštrukciu existujúcich zariadení na **opätovné spracovanie** nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo;“.
- V rámci ŠC 1.1.1: Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov, bol v kap. 2.1.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov pôvodný text osobitnej zásady doplnený nasledovne:
„- v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva budú prioritizované projekty zamerané na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov, **čo je zároveň v súlade so zameraním EZD;**“
- V podkapitole 2.1.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 7) sa zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa „O0002 - Zvýšená kapacita pre triedenie komunálnych odpadov“ z pôvodných 21 579 t/rok na novú cieľovú hodnotu 82 524 t/rok (t. j. o 60 945 t/rok).
- V kapitole 2.1.2.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd, aktivita B. Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb bola do pôvodného textu v 2. odseku doplnená nasledujúca veta: „**Aktivita zodpovedá aj cieľom EZD v oblasti obnovy prirodzených funkcií povrchových vôd.**“
- V podkapitole 2.1.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 11) sa z dôvodu presunu disponibilných finančných prostriedkov zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa výstupu „CO19 - Zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd“ z pôvodných 242 800 EO na novú cieľovú hodnotu 285 231 EO (t. j. o 42 431 EO) a „CO18 - Zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody“ z pôvodných 86 079 obyvateľov na novú cieľovú hodnotu 179 987 obyvateľov (t. j. o 93 908

obyvateľov). Zároveň dochádza k zvýšeniu hodnoty ukazovateľa „O0176 - Počet analyzovaných vzoriek povrchových a podzemných vôd“ z pôvodnej cieľovej hodnoty 879 366 na hodnotu 1 905 530. Tiež dochádza k zníženiu pôvodnej hodnoty ukazovateľa „O0008 – Počet opatrení na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch“ z hodnoty 345 na hodnotu 21 a ukazovateľa „O0006 - Počet podporených objektov monitorovacej siete povrchových a podzemných vôd“ z pôvodných 2 295 na 1 503.

- V kapitole 2.1.3.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.3.1: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä rámci sústavy Natura 2000, aktivita A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy bola do pôvodného textu v 1. odseku doplnená nasledujúca veta: **“Podporovaná aktivita svojim charakterom zodpovedá cieľom EZZ a Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030.”**
- V podkapitole 2.1.3.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.3.1, v aktivite A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy, pôvodný text dopĺňa nasledovne: **„Cieľom aktivity je dobudovanie sústavy chránených území, zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené druhy a územia, vrátane sústavy Natura 2000 a území medzinárodného významu, prerokovávanie návrhov so zainteresovanými skupinami, vyhlasovanie území európskeho významu, spracovanie podkladov a dokumentov starostlivosti (programy starostlivosti, programy záchrany, mapové podklady, databázy, vedecké a iné štúdie, metodické materiály, finančné plány a plány na diverzifikáciu finančných zdrojov na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, komunikačné plány, a iná súvisiaca dokumentácia) a najmä ich realizácia (praktická starostlivosť vrátane realizácie aktivít na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb, výkup pozemkov, uzatváranie vchodov jaskýň, súvisiace odborné publikácie a i.) a predovšetkým predchádzanie a/alebo zabránenie všetkým významne negatívnym ľudským zásahom do sústavy Natura 2000 a do existujúcej zelenej infraštruktúry, aj prostredníctvom opatrení na usmerňovanie návštevnosti v chránených územiach sústavy Natura 2000. V tejto súvislosti ako doplnková investícia k realizácii opatrení vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie môže byť podporená aj rekonštrukcia a budovanie návštevníckych centier.“**

Zároveň dochádza k doplneniu prijímateľa, nasledovne: „rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody, **prostredníctvom ktorých môže byť poskytovaná podpora aj fyzickým osobám – vlastníkom pozemkov v chránených územiach, ako užívateľom**“.

- V kapitole 2.1.3.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov bol pôvodný text osobitnej zásady doplnený nasledovne: „- **zvyšňované budú projekty zamerané na ucelené časti chráneného územia, ktorých realizáciou sa zabezpečí zlepšenie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu, čo je zároveň v súlade so zameraním a cieľmi EZZ a Stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030;**“.
- V podkapitole 2.1.3.2 Oprávnené aktivity, v rámci ŠC 1.3.1, v aktivite B. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry, text v druhej odrážke týkajúci sa smerovania finančnej pomoci sa navrhuje doplniť nasledovne:

„Vypracovanie akčných plánov pre invázne druhy na riešenie problematiky prioritných prienikových ciest, následne na elimináciu invázných druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej

legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ.“

Zároveň dochádza k doplneniu prijímateľa, nasledovne:

„vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie. **V prípade vypracovania dokumentov RÚSES / MÚSES sa vlastníctvo alebo užívanie pozemkov nahrádza splnomocnením vyššieho územného celku / obce na vypracovanie dokumentu.** Všetky subjekty, a to nezávisle od ich právnej formy, ktoré spadajú pod vyššie uvedené vymedzenie, sú oprávnenými prijímateľmi.“

- V podkapitole 2.1.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 16) sa z dôvodu presunu disponibilných finančných prostriedkov znižuje cieľová hodnota ukazovateľa výstupu „O0174 - Inštalovaný výkon nízkoemisných zariadení nahradzujúcich zastarané spaľovacie zariadenia na výrobu tepla“ z pôvodných 104 MW na 70 MW (t. j. o 34 MW). Zároveň dochádza k zníženiu hodnoty ukazovateľa „O0016 – Počet aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových“ z pôvodnej hodnoty 3 moduly o 2 moduly, čiže nová cieľová hodnota je v počte 1 modul.
- V kapitole 2.1.5 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 1 (Tabuľka 17) sa okrem ukazovateľa CO19 a O0002 (uvedených vyššie) zvyšuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 na hodnotu 1 898 661 553 €, čo predstavuje nárast o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 1 854 758 797 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele aktivít, ku ktorým sa príslušné ukazovatele vzťahujú, na alokácii prioritnej osi.
- V kapitole 2.1.6 Kategórie intervencií dochádza v súvislosti s presunom disponibilných prostriedkov do PO 1 k zmene alokácií v Tabuľke 18 Oblasť intervencie, a to v oblasti intervencie 017 (Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu) sa zvýšila o 28 000 000 € z pôvodných 248 041 300 € na 276 041 300 €, 019 (Nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom) sa znížila o 54 725 280 € z pôvodných 138 557 566 € na 83 832 286 €, 020 (Dodávky vody na ľudskú spotrebu) sa zvýšila o 32 177 000 €, t. j. z pôvodných 29 017 447 € na 61 194 447 €, 021 (Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody) sa znížila z pôvodných 67 224 274 € na 65 122 109 €, 022 (Čistenie odpadových vôd) sa zvýšila o 70 000 000 €, t. j. z pôvodných 483 755 945 € na 553 755 945 €, 083 (Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia) sa znížila z pôvodných 155 757 166 € na 134 221 413 €, t. j. o 21 535 753 €, 085 (Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrana prírody a zelená infraštruktúra) sa znížila z pôvodných 67 598 703 € na 53 102 243 €. Zároveň dochádza k nadväzujúcej zmene alokácií v Tabuľke 19 Forma financovania, v Tabuľke 20 Typ územia a Tabuľke 21 Mechanizmy územnej realizácie.
- V kapitole 2.1.6 Kategórie intervencií dochádza k zmene formy financovania v Tabuľke 19, a teda k úprave kódu „02“ (Vratný grant) na kód „03“ (Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – rizikový a vlastný kapitál alebo podobný nástroj), pričom suma 57 011 064 € ostáva zachovaná.
- V podkapitole 2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol znížený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 265 154 281 € na 221 251 525 €.
- V kapitole 2.2.1.2 Oprávnené aktivity, ŠC 2.1.1: Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy, aktivita C. Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine bola do pôvodného textu v 2. odseku doplnená nasledujúca veta: „**Podporovaná aktivita svojim charakterom zodpovedá cieľom EZD v oblasti adaptácie na zmenu klímy.**“

- V kapitole 2.2.1.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov bol pôvodný text osobitnej zásady pre aktivitu Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine doplnený nasledovne: „*zvýhodňované budú projekty kombinujúce opatrenia na záchyt zrážkových vôd spolu s opatreniami umožňujúcim využívať zachytenú vodu v čase sucha a projekty prírodného charakteru*“.
- V podkapitole 2.2.1.6 Ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority a kategórie regiónu (Tabuľka 23) sa z dôvodu presunu disponibilných zdrojov z PO 2 do PO 1 znižuje cieľová hodnota ukazovateľa „CO20 - Počet obyvateľov využívajúcich opatrenia protipovodňovej ochrany“ z pôvodnej hodnoty 10 475 na 7 002 (osôb), t. j. o 3 473 osôb.
- V kapitole 2.2.2 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 2 (Tabuľka 24) sa okrem ukazovateľa CO20 (uvedeného vyššie) znižuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 na hodnotu 221 251 525 €, čo predstavuje pokles o 43 902 756 € z pôvodnej hodnoty 265 154 281 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele na alokácii prioritnej osi.
- V kapitole 2.2.3 Kategórie intervencií dochádza v súvislosti s presunom finančných prostriedkov z PO 2 do PO 1 k zmene alokácie v oblasti intervencie 087 (Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami) v Tabuľke 25 Oblasť intervencie, ktorá sa znižuje z pôvodných 225 381 138 € na 188 063 796 €, t. j. o 37 317 342 €, k rovnakej zmene dochádza v Tabuľke 26 Forma financovania a v Tabuľke 28 Mechanizmy územnej realizácie. V Tabuľke 27 Typ územia dochádza k zníženiu alokácie v rámci 03 (Vidiecke oblasti) z pôvodných 186 194 649 € na 148 877 307 €.
- V podkapitole 2.3.1.2 Oprávnené aktivity sa v rámci ŠC 3.1.1 pri aktivite A. Modelovanie vývoja mimoriadnych udalostí, monitorovanie a vyhodnocovanie rizík viazaných na zmenu klímy a jej dôsledkov a aktivite B. Budovanie systémov vyhodnocovania rizík a včasného varovania a pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy v odseku „*V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc smerovaná najmä na: ...*“ vypúšťa text: ...**“a zníženie negatívnych dopadov v súvislosti so šírením COVID-19“**.
- V podkapitole 2.3.1.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 32) dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa „O0026 - Počet subjektov so zlepšeným vybavením intervenčnými kapacitami“ z pôvodných 20 subjektov na novú cieľovú hodnotu 370 subjektov.
- V kapitole 2.4.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie bol znížený „Základ pre výpočet (celkový príspevok)“ z hodnoty 987 271 919 € na 466 366 €.
- V podkapitole 2.4.2.2 Oprávnené aktivity dochádza v rámci ŠC 4.1.1 k rozšíreniu aktivity B. o dve nové podaktivity, nasledovne:
 „*B. Výstavba zariadení na:*
 - **využitie slnečnej energie na výrobu elektriny;**
 - **výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility, v súlade so zameraním EZD“;**
 - V podkapitole 2.4.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov sa dopĺňa nová usmerňujúca zásada v nadväznosti na doplnenie nových podaktivít, nasledovne:

„V prípade aktivít A.¹³⁹ a B.¹⁴⁰:

- **zvýhodňované budú projekty výroby vodíka elektrolýzou s využitím OZE pred samostatnými projektami využitia slnečnej energie na výrobu elektriny;**“
- V kapitole 2.4.2.3 Usmerňujúce zásady výberu projektov dochádza k presunu časti textu nasledujúcej usmerňujúcej zásady do vysvetlivky č. 143 z dôvodu prekročenia počtu znakov v systéme výmeny informácií SFC v predmetnej kapitole:
„- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final a so zohľadnením pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2014) 259 final“
- V podkapitole 2.4.2.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 40) v rámci ŠC 4.1.1 dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľa „CO01 - Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora“ z pôvodných 19 na 22 podnikov, a zároveň sa znižuje cieľová hodnota ukazovateľov „CO30 - Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 392 MW na 346 MW, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ v menej rozvinutých regiónoch (MRR) z pôvodných 180 000 t ekviv. CO₂ na 127 593 t ekviv. CO₂ aj vo viac rozvinutých regiónoch (VRR) z pôvodných 7 000 t ekviv. CO₂ na 3 485 t ekviv. CO₂, „O0028 - Počet malých zariadení na využívanie OZE“, „O0188 - Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 49 MWe na 43 MWe a „O0189 - Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 343 MWt na 303 MWt.
- V podkapitole 2.4.3.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 42) v rámci ŠC 4.2.1 dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO30 - Zvýšená kapacita výroby energie z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 35 MW na 21 MW, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 69 987 t ekviv. CO₂ na 42 366 t ekviv. CO₂, „O0032 - Počet podnikov s registrovaným EMAS a zavedeným systémom environmentálneho manažérstva“ z pôvodných 22 na 14 podnikov, „O0188 - Zvýšená kapacita výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 15 na 9 MWe a „O0189 - Zvýšená kapacita výroby tepla z obnoviteľných zdrojov“ z pôvodných 20 na 12 MWt;
- V podkapitole 2.4.4.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 44) v rámci ŠC 4.3.1 dochádza k zvýšeniu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO32 - Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách“ z pôvodných 278 900 000 kWh/rok na 290 069 583 kWh/rok, „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 73 500 t ekviv. CO₂ na 76 488 t ekviv. CO₂, „O0180 - Počet verejných budov na úrovni nízkoenergetickej alebo ultranízkoenergetickej alebo s takmer nulovou potrebou energie“ z pôvodných 550 na 573 budov, „O0183 - Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek“ z pôvodných 1 248 000 m² na 1 297 906 m², „O0187 - Zníženie konečnej spotreby energie vo verejných budovách“ z pôvodných 172 000 000 kWh/rok na 178 889 416 kWh/rok;
- V podkapitole 2.4.6.6 Spoločné ukazovatele výstupu a ukazovatele výstupu na úrovni programu (Tabuľka 48) v rámci ŠC 4.5.1 dochádza k zníženiu cieľovej hodnoty ukazovateľov „CO34 - Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov“ z pôvodných 205 704 t ekviv. CO₂ na 85 578 t ekviv. CO₂, „O0038 - Úspora PEZ v systémoch centralizovaného zásobovania teplom“ 734 444 MWh/rok na

305 546 MWh/rok, „O0039 - Množstvo tepla vyrobeného vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple“ 320 039 MWh/rok na 102 276 MWh/rok a „O0040 - Zvýšenie inštalovaného výkonu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou založenou na dopyte po využiteľnom teple“ z pôvodných 36 MW na 11 MW.

- V kapitole 2.4.7 Výkonnostný rámec Prioritnej osi 4 (Tabuľka 49) sa okrem ukazovateľov CO30 a O0183 (uvedených vyššie) upravuje aj cieľová hodnota finančného ukazovateľa – F0002 z pôvodnej sumy 987 271 919 € na sumu 970 466 366 €. Zmena nastáva aj v percentuálnom podiele aktivít, ku ktorým sa príslušné ukazovatele vzťahujú, na alokácii prioritnej osi.

- V kapitole 2.4.8 Kategórie intervencií dochádza k úprave alokácií v Tabuľke 50 Oblasť intervencie, a to v oblasti intervencie 010 (Obnoviteľná energia – slnečná energia) sa znížila z pôvodných 65 000 000 € na 33 515 395 €, 011 (Obnoviteľná energia – biomasa) sa zvýšila z pôvodných 18 308 360 € na 32 793 776 €, 012 (Iné zdroje obnoviteľnej energie) sa zvýšila z pôvodných 31 666 519 € na 68 670 622 €, 013 (Obnova verejnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť energetickú účinnosť, demonštračné projekty a podporné opatrenia) sa zvýšila z pôvodných 449 866 475 € na 467 977 307 €, 016 (Vysoko účinná kogenerácia a diaľkové vykurovanie) sa znížila z pôvodných 135 863 283 € na 111 424 857 €, 068 (Energetická účinnosť a demonštračné projekty v MSP a podporné opatrenia) sa znížila z pôvodných 64 919 010 € na 29 062 644 € a 070 (Podpora energetickej účinnosti vo veľkých podnikoch) sa zvýšila z pôvodných 20 820 954 € na 43 000 000 €. Zároveň dochádza k nadväzujúcej úprave alokácií v Tabuľke 52 Typ územia.

- V kapitole 2.4.8 Kategórie intervencií dochádza k zmene formy financovania v Tabuľke 51, konkrétne k vypusteniu kódu „02“ (Vratný grant) v sume 63 125 939 €, ktorý sa nahrádza kódom „03“ (Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – rizikový a vlastný kapitál alebo podobný nástroj) a kódom „04“ (Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – úver alebo podobný nástroj). Pôvodná suma 63 125 939 € v rámci formy financovania 02 bola rozdelená nasledovne: na 03 v sume 5 000 000 € a 04 v sume 58 125 939 €.

- V kapitole 2.5.4 Kategórie intervencií dochádza k úprave alokácií v Tabuľke 61 Oblasť intervencie pre kategóriu regiónu MRR, a to v oblasti intervencie 121 (Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia) sa zvyšuje z pôvodných 56 964 500 € na 65 402 510 €, zároveň sa znižuje alokácia na oblasti intervencie 122 a 123, konkrétne 122 (Hodnotenie a štúdie) z pôvodných 5 793 000 € na 499 049 € a 123 (Informovanie a komunikácia) z pôvodných 11 586 000 € na 8 441 941 €. V Tabuľka 64 Oblasť intervencie dochádza k úprave alokácií pre kategóriu regiónu VRR, konkrétne v oblasti intervencie 121 sa zvyšuje z pôvodných 2 035 500 € na 2 337 014 €, v oblasti intervencie 122 sa znižuje z pôvodných 207 000 € na 17 832 € a v oblasti intervencie 123 sa znižuje z pôvodných 414 000 € na 301 654 €.

- V podkapitole 7.1 Príslušné orgány a subjekty bol aktualizovaný výkon činnosti CKO – presunom kompetencií ÚPVII na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Do druhého odseku sa dopĺňa nasledujúca veta: „Od 1. júla 2020 boli kompetencie Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu presunuté na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.“ Zároveň sa v tabuľke č. 71 v stĺpci Názov subjektu/orgánu nahrádza pôvodný názov subjektu „Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu“ novým názvom „Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR“, a dochádza tiež k úprave v stĺpci Vedúci subjektu/orgánu, a to z pôvodného „podpredseda vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu“ na „podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR“.

- V kapitole 7.2.1 Úloha príslušných partnerov pri príprave, implementácii, monitorovaní a hodnotení operačného programu, bola, v nadväznosti na pripomienku vznesenú v rámci zisťovacieho konania, pred posledný odsek doplnená nasledujúca veta: „***V rámci prípravy a zmeny OP KŽP bude účasť verejnosti v zmysle Aarhuského dohovoru zabezpečená prostredníctvom uplatňovania postupov v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.***“
- V podkapitole 12.2 Výkonnostný rámec operačného programu (Tabuľka 76) dochádza k úprave dotknutých ukazovateľov výkonnostného rámca jednotlivých prioritných osí (uvedených vyššie).
- V kapitole 13.2 Použité skratky bola doplnená nová skratka: „EZD – Európska zelená dohoda“.
- V kapitole 13.4 Kódy kategórií intervencií použité v rámci OP KŽP boli v rámci Dimenzie 2 – Forma financovania doplnené nasledujúce 2 kódy: „03 Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – rizikový a vlastný kapitál alebo podobný nástroj“ a „04 Podpora prostredníctvom finančných nástrojov – úver alebo podobný nástroj“.
- V časti Vysvetlivky bola upravená vysvetlivka č. 88, nasledovne:
 „***Výkup pozemkov bude oprávnený do miery prípustnej*** vo všeobecnom nariadení (čl. 69 ods. 3 písm. b) všeobecného nariadenia), a to iba v prípade, ak sa pozemky budú nachádzať v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, výkup pozemkov bude nevyhnutný na dosiahnutie cieľov projektu a pozemky budú vykúpené do vlastníctva štátu, správy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadenou MŽP SR podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom ***v danom výnimočnom prípade aktivít OP KŽP, týkajúcich sa ochrany prírody a biodiverzity, môže suma oprávnených nákladov na výkup pozemkov dosahovať až 75 % celkových oprávnených výdavkov na projekt.***“
- V časti Vysvetlivky bol upravená vysvetlivka č. 143, nasledovne:
 „***Správa Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final a so zohľadnením pracovného dokumentu útvarov Komisie COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT State of play on the sustainability of solid and gaseous biomass used for electricity, heating and cooling in the EU, Brussels, 28.7.2014, SWD(2014) 259 final***“

Vyššie uvedené zmeny boli premietnuté do znenia OP KŽP (verzia 12) v režime sledovania zmien .

PRÍLOHA 1: Úprava ukazovateľov PO 1 a PO 2

PRÍLOHA 2: Tabuľka stanovenia hodnoty merateľných ukazovateľov PO 4